

Raportul special

Sistemele Comisiei de recuperare a cheltuielilor neconforme ale UE

S-ar putea recupera sume mai mari într-un timp mai scurt

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Cuprins

	Puncte
Sinteză	I-VII
Introducere	01-18
Recuperarea cheltuielilor neconforme de la destinatarii fondurilor UE	01-06
Sistemele de înregistrare a cheltuielilor neconforme și a sumelor care trebuie recuperate	07-09
Roluri și responsabilități	10-14
Comisia, autoritățile naționale și partenerii de implementare	10-12
Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF)	13
Parchetul European (EPPO)	14
Informații publicate privind cheltuielile neconforme și recuperările	15-18
Sfera și abordarea auditului	19-24
Observații	25-72
În cazul gestiunii directe și al celei indirecte, Comisia înregistrează cu acuratețe și promptitudine cheltuielile neconforme, dar există întârzieri mari în procesul de recuperare	25-49
Comisia înregistrează cu acuratețe și promptitudine cheltuielile neconforme	25-28
Comisia nu examinează cheltuielile neconforme cu posibil caracter sistemic din domeniul acțiunilor externe în același mod ca în cazul politicilor interne	29-31
Există întârzieri mari în recuperarea cheltuielilor neconforme în cazul gestiunii directe și al celei indirecte	32-46
Renunțările sunt afectate de întârzieri în procesul de recuperare și de solvabilitatea debitorilor	47-49

Comisia monitorizează sistemele utilizate de statele membre pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme în cadrul gestiunii partajate în cazul în care astfel de cheltuieli au un impact asupra bugetului UE 50-63

Comisia monitorizează sistemele de recuperare ale statelor membre pentru fondurile agricole, deoarece aceste recuperări au un impact asupra bugetului UE 51-57

În domeniul coeziunii, Comisia nu monitorizează sistemele de recuperare ale statelor membre, deoarece cheltuielile neconforme sunt retrase și nu afectează bugetul UE 58-63

Datele publicate de Comisie cu privire la cheltuielile neconforme nu sunt întotdeauna complete și coerente 64-72

Datele publicate privind cheltuielile neconforme și măsurile corective nu sunt întotdeauna complete 65-68

Datele privind recuperările nu sunt întotdeauna coerente 69-72

Concluzii și recomandări 73-79

Anexe

Anexa I – Sisteme de detectare, înregistrare și raportare a cheltuielilor neconforme și măsurile corective pentru programele UE selectate

Anexa II – Sistemele utilizate de Comisia Europeană pentru a detecta cheltuielile neconforme și pentru a aplica măsuri corective în cadrul gestiunii directe și al gestiunii indirecte

Anexa III – Sistemele utilizate de statele membre pentru a detecta cheltuielile neconforme și pentru a aplica măsuri corective în cadrul gestiunii partajate

Anexa IV – Ratele de recuperare a cheltuielilor neconforme pentru anumite direcții generale ale Comisiei

Anexa V – Recuperările de la beneficiari aferente Fondului european de garantare agricolă pentru cazurile detectate începând din 2007

Acronime

Glosar

Răspunsurile Comisiei

Calendar

Echipa de audit

Sinteză

I Recuperarea cheltuielilor neconforme de la beneficiarii fondurilor UE este un element esențial al sistemelor de control intern ale UE, deoarece ar trebui să protejeze interesele financiare ale Uniunii și să descurajeze beneficiarii de la viitoare activități neconforme cu reglementările. Pentru perioada 2014-2022, Comisia a raportat cheltuieli neconforme în valoare de 14 miliarde de euro.

II Scopul acestui audit a fost de a evalua dacă sistemele utilizate de Comisie pentru gestionarea și monitorizarea cheltuielilor neconforme efectuate de beneficiarii fondurilor UE sunt eficiente. Responsabilitățile Comisiei în acest domeniu depind de tipul metodei de gestiune și de domeniul de politică al bugetului UE. În cadrul gestiunii partajate, Comisia delegă statelor membre responsabilitatea pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme, dar păstrează răspunderea finală. Prin acest audit, Curtea urmărește să contribuie la o mai bună protecție a intereselor financiare ale UE și la dezvoltarea unor sisteme eficiente de recuperare a cheltuielilor neconforme de la destinatarii fondurilor UE.

III Concluzia Curții este că sistemele utilizate de Comisie pentru gestionarea și monitorizarea cheltuielilor neconforme efectuate de beneficiarii fondurilor UE sunt parțial eficiente.

IV În cadrul gestiunii directe și al celei indirecte, Comisia asigură înregistrarea exactă și promptă a cheltuielilor neconforme, dar recuperarea lor durează prea mult. Comisia nu monitorizează cheltuielile neconforme cu posibil caracter sistemic din domeniul acțiunilor externe în același mod ca în cazul politicilor interne. Datoriile care au fost anulate implică, de obicei, debitori care aveau probleme financiare sau care erau situați în țări în care Comisia nu putea executa silit datoriile prin intermediul instanțelor locale.

V În cadrul gestiunii partajate, responsabilitatea principală pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme revine statelor membre, iar Comisia monitorizează sistemele pe care acestea le utilizează pentru domeniul agriculturii. Curtea a observat că, în cazul Fondului european de garantare agricolă (FEGA), ratele de recuperare la nivelul beneficiarilor sunt, în general, mai scăzute decât în cazul gestiunii directe și al celei indirecte. De asemenea, s-a constatat că aceste rate nu s-au îmbunătățit din 2006 și că există diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește ratele de recuperare și de anulare a datoriilor. În plus, stimulentele pe care Comisia l-a introdus în 2006 pentru ca statele membre să recupereze mai rapid datoriile nu a fost păstrat în PAC 2023-2027. În aceste circumstanțe, monitorizarea de către Comisie riscă să nu fie suficientă de una singură pentru a asigura eficacitatea sistemelor de recuperare ale statelor membre. În domeniul coeziunii, bugetul UE este protejat prin faptul că statele membre retrag sumele neconforme din cheltuielile certificate. Comisia nu monitorizează măsura în care statele membre recuperează de la beneficiari aceste cheltuieli neconforme retrase. Recuperarea sumelor neconforme este un instrument esențial pentru a descuraja beneficiarii să comită noi nereguli și pentru a reduce la minimum riscurile reputaționale pentru UE.

VI În plus, utilitatea informațiilor furnizate de Comisie cu privire la cheltuielile neconforme și la măsurile corective ulterioare este limitată, deoarece acestea nu sunt întotdeauna complete și coerente.

VII Curtea recomandă Comisiei:

- să examineze impactul financiar al neregulilor sistemice în domeniul acțiunilor externe;
- să îmbunătățească planificarea activității de audit în domeniul acțiunilor externe cu scopul de a reduce timpul necesar pentru constatarea cheltuielilor neconforme;
- să evalueze necesitatea unor stimulente adiționale care să încurajeze statele membre să îmbunătățească ratele de recuperare a cheltuielilor neconforme în domeniul agriculturii;
- să prezinte informații complete cu privire la cheltuielile neconforme constatate și la măsurile corective luate.

Introducere

Recuperarea cheltuielilor neconforme de la destinatarii fondurilor UE

01 În conformitate cu articolul 325 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), UE și statele membre își împart responsabilitatea pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii împotriva fraudei și a oricăror alte nereguli. O neregulă (sau „abatere”) este o încălcare a unei prevederi contractuale sau a unei dispoziții din legislația UE ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni care cauzează sau ar putea cauza o pierdere la bugetul UE¹. Atunci când neregula afectează cheltuieli înregistrate în bugetul UE, se consideră că este vorba de „cheltuieli neconforme”.

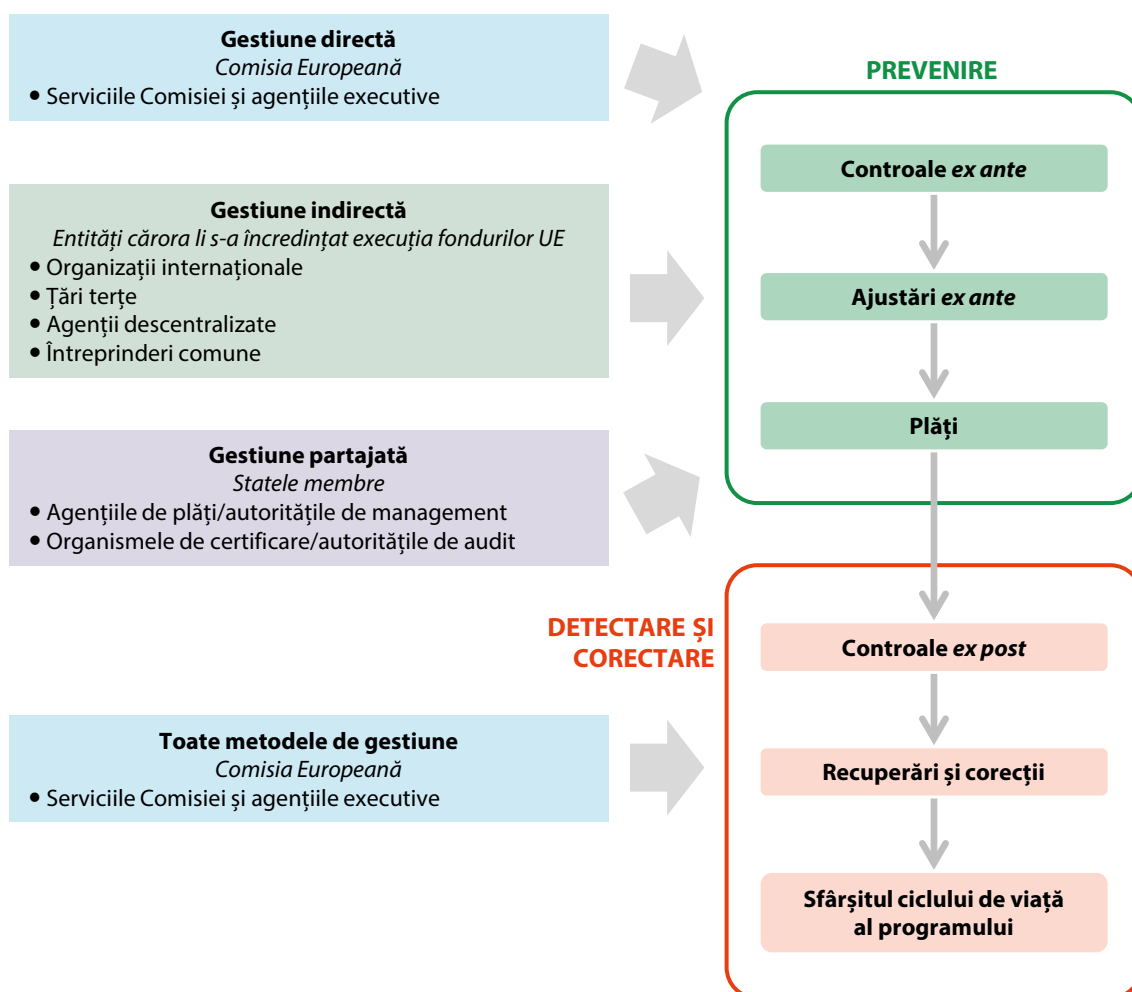
02 Comisia și statele membre trebuie să instituie controale interne pentru a proteja bugetul UE de cheltuielile neconforme². Acestea efectuează controale *ex ante* înainte de ordonanțarea și plata operațiunilor financiare pentru a preveni acceptarea cheltuielilor neconforme, precum și controale *ex post* după ce operațiunile au fost ordonanțate și plătite, cu scopul de a detecta și a corecta cheltuielile neconforme în cazul în care acestea nu au putut fi prevenite³. **Figura 1** ilustrează ciclul multianual de control utilizat de Comisie pentru prevenirea, detectarea și corectarea cheltuielilor neconforme.

¹ Articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene.

² Articolele 36 și 63 din Regulamentul financiar.

³ *Ibidem*, articolele 63 și 202.

Figura 1 – Ciclul multianual de control utilizat de Comisie pentru prevenirea, detectarea și corectarea cheltuielilor neconforme

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Raportului anual al Comisiei privind gestionarea și performanța bugetului UE – Exercițiul financiar 2022, volumul II – anexa 2, p. 53.

03 Atunci când controalele *ex post* detectează cheltuieli neconforme, se pot aplica două măsuri principale pentru protejarea intereselor financiare ale UE:

- o recuperarea directă de la beneficiarul care a comis neregula⁴; sau
- o corecție financiară impusă statului membru care a finanțat cheltuielile neconforme, pentru a compensa sumele respective⁵.

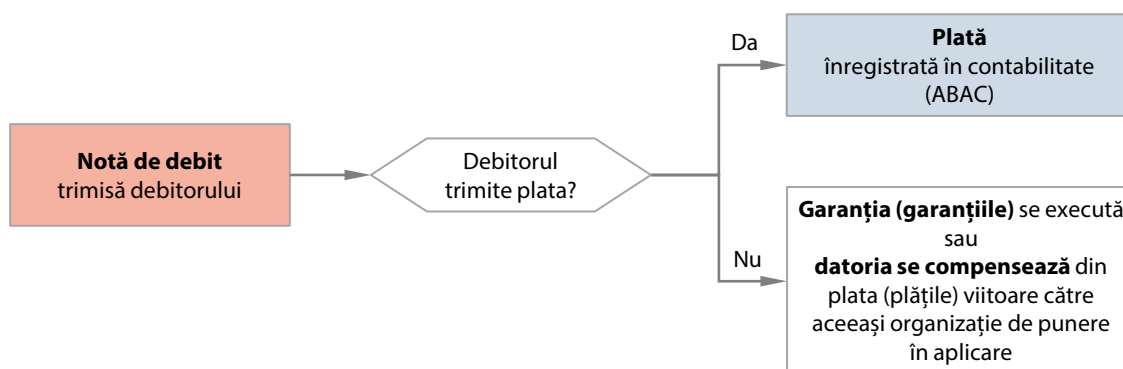
⁴ *Ibidem*, articolul 63 alineatul (2) și articolul 202 alineatul (2).

⁵ *Ibidem*, articolul 101 alineatul (8).

04 În sensul prezentului audit, „recuperare” înseamnă o măsură de protecție a intereselor financiare ale UE prin solicitarea rambursării unei părți sau a tuturor sumelor plătite unei organizații de punere în aplicare sau unui beneficiar al unui proiect sau program sprijinit de UE care nu a respectat cerințele de finanțare impuse de UE. Organizațiile de punere în aplicare sunt beneficiari ai fondurilor UE care furnizează bunuri și/sau servicii destinatarilor finali și sunt răspunzătoare dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute în contractele sau acordurile lor.

05 Organizațiile responsabile de gestionarea programelor sau a proiectelor finanțate de UE (Comisia în cadrul gestiunii directe, organizațiile partenere sau alte autorități din interiorul și din afara UE în cadrul gestiunii indirecte și autoritățile naționale în cazul gestiunii partajate) pot efectua recuperări de la beneficiari în două moduri, descrise în [figura 2](#).

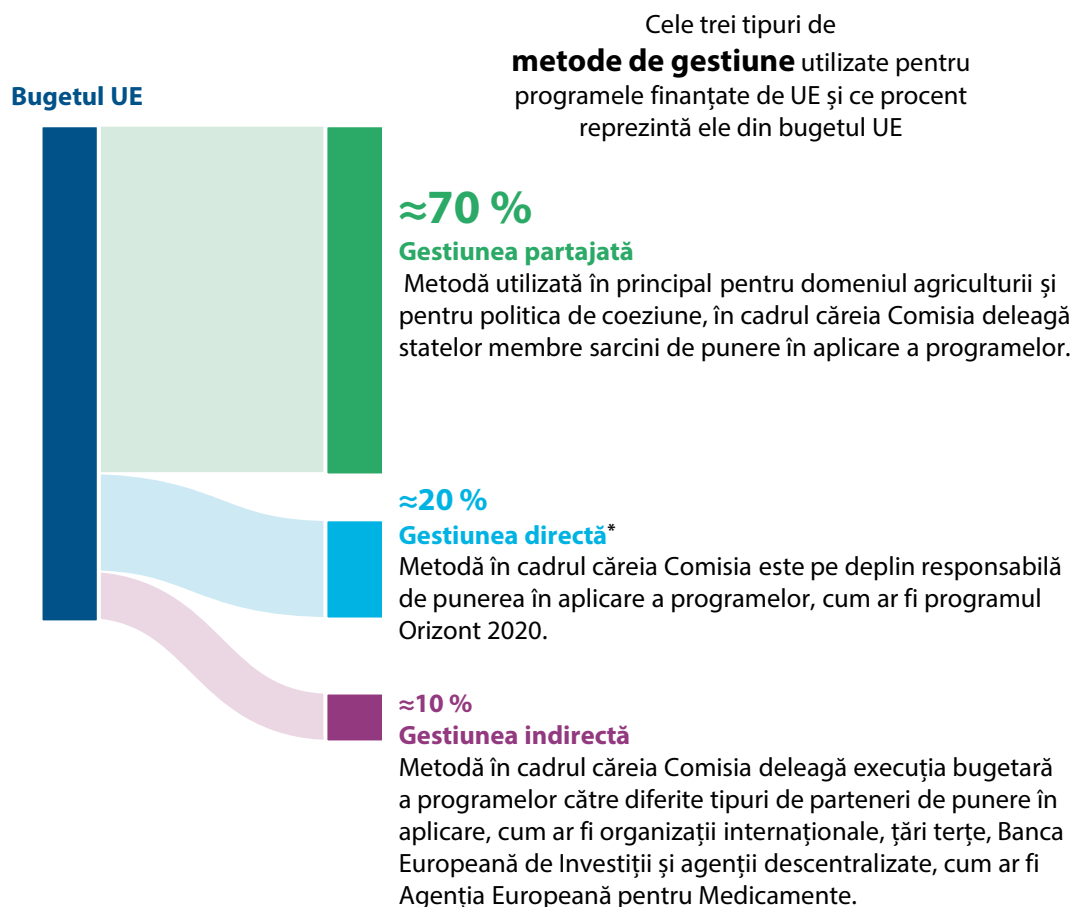
Figura 2 – Recuperarea sumelor datorate

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

06 Procedurile de recuperare a cheltuielilor neconforme de la beneficiari depind de tipul de gestiune și de domeniul de politică al bugetului UE. O explicație mai detaliată a procedurilor de control și de recuperare pentru fiecare domeniu de politică principal este prezentată în [anexele I-III](#). Cele trei tipuri de gestiune utilizate pentru programele finanțate de UE sunt prezentate în [figura 3](#).

Figura 3 – Metodele de gestiune

* Gestiunea directă nu include finanțarea Mecanismului de redresare și reziliență.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza articolului 62 din [Regulamentul financiar](https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/funding-management-mode_ro) și a https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/funding-management-mode_ro.

Sistemele de înregistrare a cheltuielilor neconforme și a sumelor care trebuie recuperate

07 În cazul gestiunii directe și al celei indirecte, Comisia înregistrează cheltuielile neconforme – pe care le detectează sau care îi sunt raportate – în bazele de date locale utilizate pentru gestionarea auditurilor. Printre acestea se numără Modulul de audit pentru acțiuni externe (*Audit Module for External Actions*) și AUDEX pentru direcțiile generale (DG-uri) din domeniul politicilor interne care se ocupă de cercetare.

08 Odată stabilit impactul cheltuielilor neconforme, Comisia utilizează funcția „Recovery Context” (Context de recuperare) din sistemul său contabil ABAC pentru a înregistra toate sumele care trebuie recuperate. Această funcție se aplică în principal domeniilor de politică acoperite de gestiunea directă și de cea indirectă. În cazul gestiunii partajate, statele membre sunt cele responsabile de recuperarea sumelor de la beneficiari, de înregistrarea acestora în registrele naționale ale debitorilor și, dacă este necesar, de raportarea datelor către Comisie în mod regulat.

09 Legislația UE impune statelor membre și țărilor candidate la aderarea la UE să utilizeze Sistemul de gestionare a neregulilor (IMS), gestionat de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în numele Comisiei, pentru a înregistra cazurile de cheltuieli neconforme (inclusiv cazuri suspectate și cazuri confirmate de fraudă) pe care le-au detectat și care implică fonduri UE în valoare de peste 10 000 de euro⁶. Aceste înregistrări sunt destinate să ajute în analiza riscurilor, și nu în procesul de recuperare.

Roluri și responsabilități

Comisia, autoritățile naționale și partenerii de implementare

10 În cadrul gestiunii directe, direcțiile generale ale Comisiei care gestionează programe sau granturi finanțate de UE sunt responsabile de efectuarea controalelor și de recuperarea cheltuielilor neconforme care au fost detectate. DG BUDG oferă orientări și sprijin pe parcursul procesului de recuperare.

11 În cadrul gestiunii indirecte, partenerii de implementare ar trebui să asigure un nivel de protecție a fondurilor UE echivalent cu cel asigurat de Comisie în cazul gestiunii directe. Aceștia sunt responsabili de efectuarea controalelor și de recuperarea cheltuielilor neconforme de la beneficiari. În cazul în care se detectează cheltuieli neconforme în urma verificărilor rapoartelor financiare transmise Comisiei, aceasta solicită partenerilor de implementare să ramburseze fondurile UE respective. Dacă este cazul, la rândul lor, partenerii de implementare solicită beneficiarilor finali să le ramburseze fondurile.

⁶ Actele legislative care prevăd modul de raportare a cheltuielilor neconforme și de utilizare a IMS sunt enumerate pe [pagina de internet a OLAF](#).

12 În cadrul gestiunii partajate, responsabilitatea pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme revine statelor membre, iar Comisia păstrează răspunderea finală pentru furnizarea unei asigurări cu privire la sistemul instituit de acestea pentru gestionarea fondurilor. Responsabilitatea principală de a efectua controale și de a recupera cheltuielile neconforme direct de la beneficiari revine autorităților statelor membre. În fiecare an, acestea raportează Comisiei rezultatele controalelor lor privind utilizarea fondurilor UE. Comisia efectuează audituri pentru a evalua eficacitatea sistemelor statelor membre și poate impune corecții financiare în cazul în care detectează deficiențe care ar putea avea un impact asupra bugetului UE.

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF)

13 OLAF investighează cazurile suspectate de cheltuieli neconforme frauduloase și nefrauduloase și transmite apoi rapoartele sale de investigație instituțiilor UE sau autorităților statelor membre în cauză. De asemenea, OLAF poate recomanda ce măsuri disciplinare, administrative, financiare sau juridice ar trebui să ia acestea. În recomandările sale financiare, OLAF invită autoritățile relevante de la nivel național sau de la nivelul UE să recupereze fondurile UE care au fost afectate de cheltuieli neconforme frauduloase sau nefrauduloase.

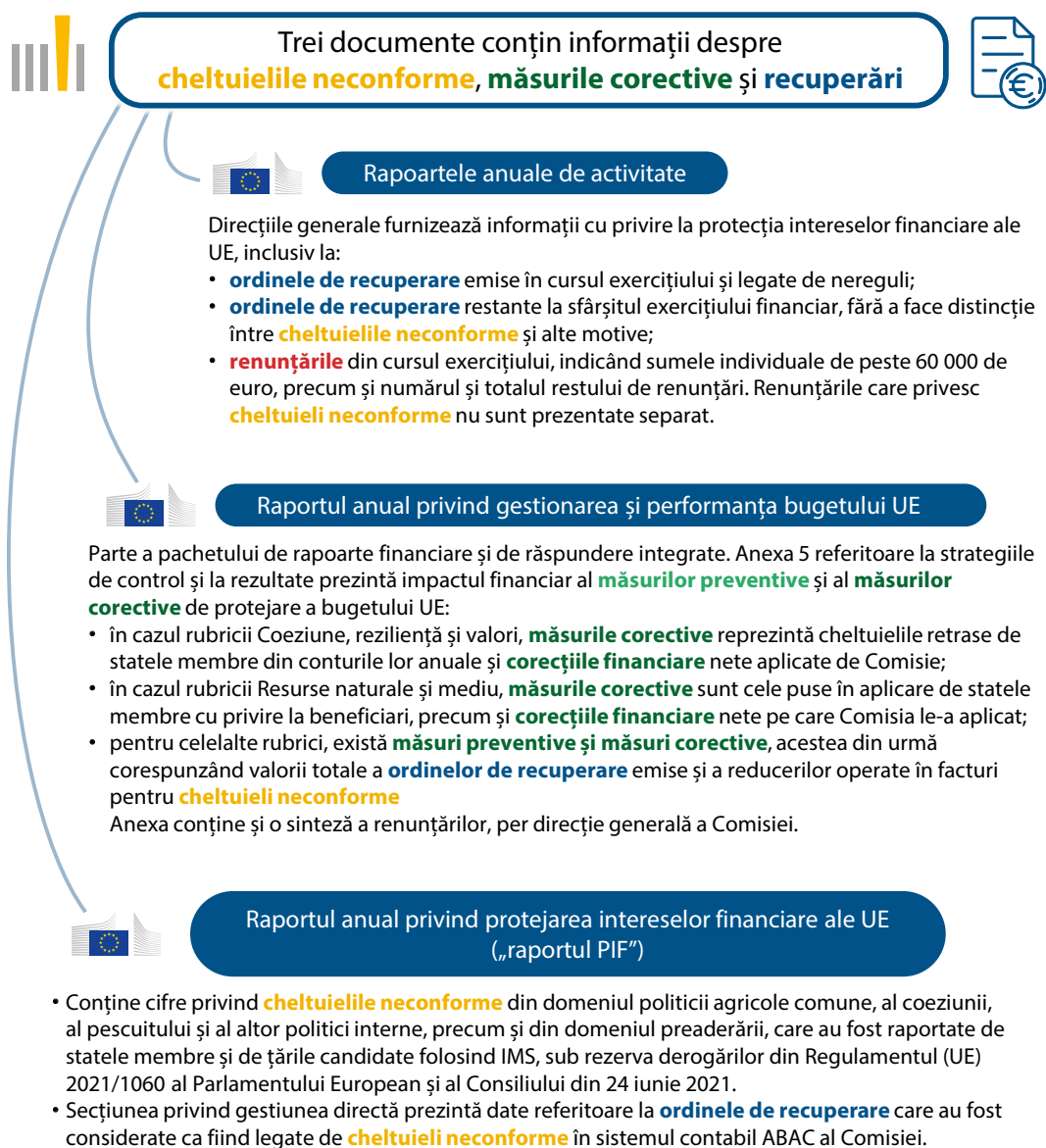
Parchetul European (EPPO)

14 Parchetul European (EPPO), creat în 2017, este un organism independent al Uniunii Europene, cu competența de a-i investiga, de a-i urmări în justiție și de a-i trimite în judecată pe autorii de infracțiuni împotriva bugetului UE, cum ar fi fraudă, corupția sau fraudă transfrontalieră gravă în materie de TVA, astfel cum sunt definite în Directiva PIF și în [Regulamentul \(UE\) 2017/1939 al Consiliului](#). EPPO și-a început activitatea în iunie 2021. În conformitate cu [acordul de cooperare](#) semnat de Comisie și EPPO, atunci când EPPO deschide o investigație pe baza informațiilor transmise de Comisie, acesta va informa Comisia și îi va furniza informații suficiente pentru a lua măsuri corective, cum ar fi recuperarea fondurilor plătite în mod necuvenit.

Informații publicate privind cheltuielile neconforme și recuperările

15 Documentele publicate de Comisie care conțin informații privind cheltuielile neconforme, măsurile corective și recuperările de cheltuieli neconforme sunt prezentate în *figura 4*.

Figura 4 – Documentele publicate de Comisie cu privire la cheltuielile neconforme și la recuperări

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza rapoartelor anuale de activitate, a rapoartelor AMPR și a rapoartelor PIF publicate de Comisie.

16 Secțiunea 5.4 din anexa 5 la AMPR pe 2022 prezintă cifrele corespunzătoare recuperărilor de la beneficiari ale unor cheltuieli neconforme care au fost detectate și rambursate sau care urmează să fie rambursate la bugetul UE; a se vedea [tabelul 1](#).

Tabelul 1 – Cifrele prezentate în AMPR cu privire la ordinele de recuperare emise pentru cheltuieli neconforme în 2021 și 2022 (în milioane de euro)

Rubrica din CFM	Recuperări 2021	Recuperări 2022
Piața unică, inovare și sectorul digital	19	27
Coeziune, reziliență și valori	Nu se aplică *	Nu se aplică *
Resurse naturale și mediu	191 *, **	220 *, **
Migrație și gestionarea frontierelor	1 *	1 *
Securitate și apărare	0	0
Vecinătate și întreaga lume	21	16
Administrația publică europeană	0	1

* Excluce corecțiile aplicate de Comisie statelor membre. În domeniul coeziunii, cheltuielile retrase direct de statele membre sunt prezentate în raportul anual de activitate și în AMPR.

** Această sumă a fost rambursată la bugetul UE în plus față de cei 118 milioane de euro (244 de milioane de euro în 2021) care au fost reutilizați de statele membre.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza măsurilor preventive și a măsurilor corective din secțiunea 5.4 din rapoartele AMPR referitoare la exercițiile 2022 și 2021.

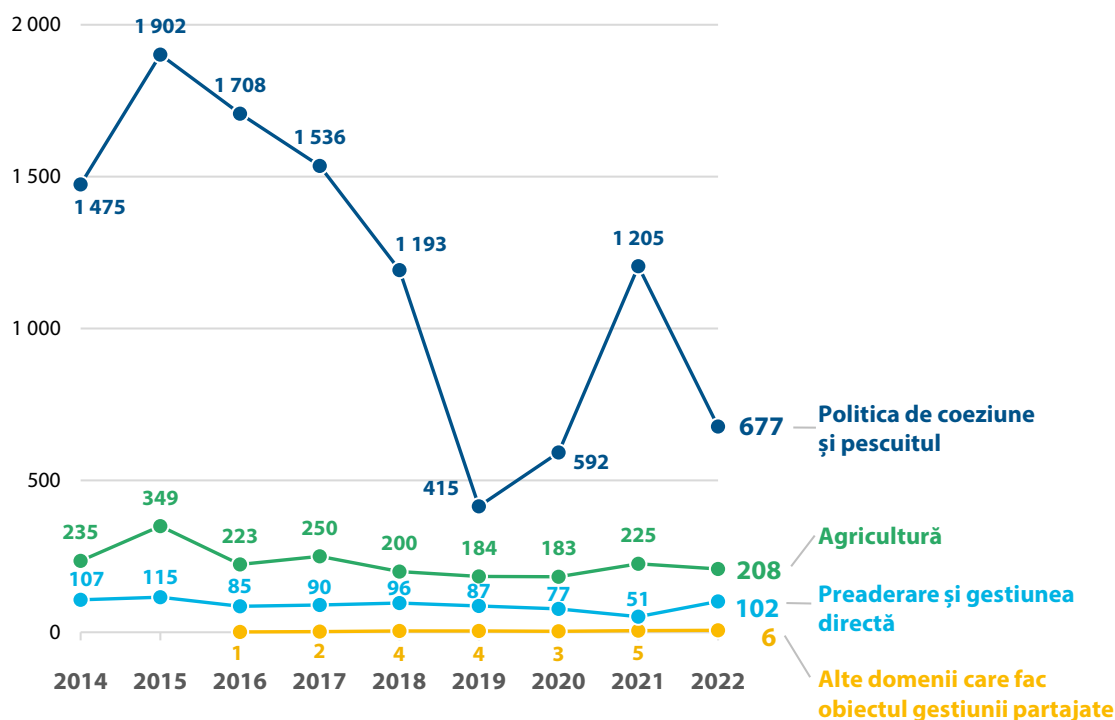
17 În AMPR, Comisia prezintă, de asemenea, un rezumat al sumelor la care a renunțat fiecare direcție generală⁷. În 2023, Comisia a raportat că, în 2022, a renunțat la datorii în valoare totală de 40 de milioane de euro⁸ (31 de milioane de euro în 2021). Aceste cifre acoperă renunțările la toate tipurile de datorii, nu doar recuperările de cheltuieli neconforme.

⁷ În conformitate cu articolul 101 alineatul (5) din [Regulamentul financiar](#).

⁸ [Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE – exercițiul financiar 2022](#), anexa 9.

18 Cuantumul total al cheltuielilor neconforme (de natură frauduloasă și nefrauduloasă) prezentat în rapoartele PIF pentru bugetul UE în perioada 2014-2022 a fost de 14 miliarde de euro. Această sumă include 10,7 miliarde de euro pentru politica de coeziune și pescuit, domeniile în care statele membre trebuie să retragă cheltuielile neconforme de îndată ce sunt detectate, în așa fel încât acestea să nu afecteze bugetul UE. **Figura 5** conține o defalcare pe domenii de politică și pe ani.

Figura 5 – Cheltuielile neconforme raportate în perioada 2014-2022 (în milioane de euro)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor furnizate de OLAF.

Sfera și abordarea auditului

19 Scopul acestui audit a fost de a evalua dacă sistemele utilizate de Comisie pentru gestionarea recuperării cheltuielilor neconforme efectuate de beneficiarii fondurilor UE sunt eficiente. Curtea a acoperit programele UE din perioada 2014-2021 pentru care au fost observate cele mai semnificative sume de recuperat în cadrul gestiunii directe, al gestiunii indirecte și al gestiunii partajate: politicile interne, acțiunile externe, politica de coeziune și, respectiv, agricultura.

20 În ceea ce privește gestiunea directă și cea indirectă, în cadrul cărora Comisia este cea responsabilă de identificarea și înregistrarea cheltuielilor neconforme și apoi de recuperarea fondurilor, Curtea a evaluat eficacitatea sistemelor Comisiei. Aceasta fost principala axă a auditului. În cazul gestiunii partajate, regulamentele încredințează statelor membre responsabilitatea de a recupera fondurile cheltuite neconform, însă Comisia are răspunderea finală pentru furnizarea unei asigurări. Întrucât auditul s-a axat pe Comisie, Curtea a evaluat, pentru acest domeniu, dacă monitorizarea efectuată de Comisie asigură faptul că sistemele statelor membre sunt eficiente. Pentru toate metodele de gestiune, Curtea a evaluat, de asemenea, dacă Comisia raportează în mod corespunzător cu privire la cheltuielile neconforme și la recuperări în principalele sale documente publicate referitoare la răspunderea de gestiune.

21 Activitatea de audit a implicat DG BUDG, precum și direcțiile generale cu cele mai mari sume de recuperat prezentate în rapoartele lor anuale de activitate pe 2021 (DG CONNECT și DG RTD pentru domeniul politicilor interne și DG INTPA și DG NEAR pentru domeniul acțiunilor externe) și direcțiile generale principale din domeniul gestiunii partajate (DG REGIO și DG EMPL pentru politica de coeziune și DG AGRI pentru agricultură).

22 Auditul nu a vizat:

- o recuperările fondurilor neutilizate, marea majoritate a acestora fiind legate de prefinanțare (care nu reprezintă cheltuieli): în acest caz, fondurile sunt recuperate pentru că nu au fost utilizate (și nu pentru că au existat cheltuieli neconforme);
- o corecțiile financiare pe care Comisia le aplică statelor membre în domeniul agriculturii și al coeziunii sau retragerile efectuate de autoritățile statelor membre (Curtea a abordat aceste probleme în rapoarte speciale anterioare)⁹;

⁹ Raportul special nr. 08/2011, Raportul special nr. 04/2017 și Raportul special nr. 14/2022.

- o sistemele utilizate de statele membre pentru recuperarea cheltuielilor neconforme din cadrul programelor de coeziune și de dezvoltare rurală (Curtea a ales să se axeze pe controalele efectuate de Comisie pentru a monitoriza eficacitatea sistemelor de recuperare ale statelor membre);
- o Mecanismul de redresare și reziliență (Curtea a publicat deja un raport special privind proiectarea sistemelor Comisiei de protejare a intereselor financiare ale UE¹⁰ și intenționează să publice în 2024 un raport special privind sistemele de control ale statelor membre pentru MRR).

23 În cadrul auditului, s-a recurs la elemente de probă combinate provenite din diverse surse, inclusiv:

- o o examinare a sistemelor utilizate pentru detectarea, înregistrarea și apoi recuperarea cheltuielilor neconforme de la beneficiari;
- o o analiză a datelor din baza de date de gestiune ABAC a Comisiei privind recuperările efectuate, restante și anulate între 2014 și 2022, pentru a compara performanța Comisiei în diferite domenii;
- o examinarea urmărilor date unui eșantion de 144 de rapoarte de audit și de verificări ale rapoartelor financiare privind cheltuielile finanțate de UE (pe baza mărimii sumelor verificate și incluzând diferite tipuri de controale), a unui eșantion de 75 de ordine de recuperare dintre cele 858 care erau deschise la sfârșitul anului 2021 (pe baza vechimii și a mărimii sumelor) și a unui eșantion de 52 de renunțări la ordine de recuperare dintre cele 113 emise în 2021 (pe baza mărimii sumelor implicate) pentru cele patru direcții generale selectate din domeniul gestiunii directe și al celei indirecte. Ori de câte ori a fost posibil, au fost incluse în eșantioane cazuri detectate de OLAF și de Curtea de Conturi Europeană;
- o o examinare a informațiilor publicate de Comisie cu privire la cheltuielile neconforme și la recuperări în 2022 și în 2023 (punctele **15-18**), inclusiv o analiză a reconcilierilor cu sursele de date utilizate, cu scopul de a evalua dacă acestea erau complete și coerente.

24 Curtea urmărește să contribuie prin acest raport la o mai bună protecție a intereselor financiare ale UE și la dezvoltarea unor sisteme eficiente de recuperare a cheltuielilor neconforme de la beneficiarii fondurilor UE.

¹⁰ Raportul special nr. 07/2023.

Observații

În cazul gestiunii directe și al celei indirecte, Comisia înregistrează cu acuratețe și promptitudine cheltuielile neconforme, dar există întârzieri mari în procesul de recuperare

Comisia înregistrează cu acuratețe și promptitudine cheltuielile neconforme

25 Curtea se așteaptă ca sistemele Comisiei din cadrul gestiunii directe și al celei indirecte să asigure înregistrarea corectă și în timp util a cheltuielilor neconforme în bazele de date relevante utilizate pentru gestiune, astfel încât să poată fi luate măsuri corective cât mai curând posibil. În pofida faptului că în cadrul gestiunii directe și al celei indirecte sunt stabilite și urmărite obiective diferite, procedurile de înregistrare și recuperare a cheltuielilor neconforme sunt similare.

26 În domeniul bugetar al politicilor interne, direcțiile generale operaționale care se ocupă de cercetare și inovare, printre care se numără DG CONNECT și DG RTD selectate de Curte pentru acest audit, au înființat un Serviciu comun de audit (CAS – *Common Audit Service*). Acesta selectează situațiile financiare ale proiectelor aflate în gestiune directă sau în gestiune indirectă care urmează să fie auditate. CAS efectuează audituri financiare *ex post* cu ajutorul personalului propriu sau angajează în acest scop societăți private de audit, pe baza unui contract-cadru. Auditurile financiare sunt monitorizate în acest caz de un reprezentant al CAS. CAS și auditorii angajați discută principalele constatări cu organizațiile de punere în aplicare în cursul unei proceduri contradictorii, după care detaliile privind cheltuielile neconforme care au fost detectate, inclusiv cheltuielile neconforme cu caracter sistemic și/sau recurent, sunt transferate automat și imediat din baza de date utilizată pentru audit în baza de date utilizată pentru gestiune. CAS analizează și alte situații financiare prezentate de aceleași organizații de punere în aplicare care riscă să fie și ele afectate de aceleași cheltuieli neconforme sistemice. Direcțiile generale operaționale în cauză pot apoi să desfășoare în mod oficial o nouă procedură contradictorie scurtă, pentru a informa organizațiile de punere în aplicare cu privire la cheltuielile care au fost respinse.

27 Direcțiile generale operaționale și delegațiile UE din domeniul bugetar al acțiunilor externe, printre care se numără DG INTPA și DG NEAR pe care Curtea le-a selectat pentru acest audit, utilizează un acord-cadru pentru a angaja societăți private de audit care să efectueze audituri sau verificări ale cheltuielilor din cadrul operațiunilor aflate în gestiune directă sau în gestiune indirectă. Managerii sarcinilor de audit sunt responsabili de monitorizarea progreselor înregistrate și de asigurarea legăturii dintre organizațiile de punere în aplicare și auditorii angajați, până la momentul prezentării rapoartelor acestora către Comisie.

28 Verificările efectuate de Curte asupra eșantionului de 144 de rapoarte de audit și de verificări ale operațiunilor aflate în gestiune directă sau în gestiune indirectă au arătat că, în câteva zile de la primirea rapoartelor auditorilor, Comisia a înregistrat în mod corect cheltuielile neconforme în bazele sale de date utilizate pentru gestiune.

Comisia nu examinează cheltuielile neconforme cu posibil caracter sistemic din domeniul acțiunilor externe în același mod ca în cazul politicilor interne

29 Curtea se așteaptă ca sumele înregistrate ca neconforme să reflecte întregul lor impact. Cheltuielile neconforme de natură sistemică necesită verificări suplimentare pentru a li se stabili impactul.

30 Curtea a observat că, atunci când sunt detectate cheltuieli neconforme cu posibil caracter sistemic în cadrul acțiunilor externe, auditorii angajați nu sunt obligați să extindă eșantioanele de operațiuni verificate. De asemenea, Comisia nu efectuează din proprie inițiativă verificări suplimentare cu privire la cheltuielile auditate sau la alte cheltuieli finanțate de UE care implică aceleași organizații de punere în aplicare.

31 Comisia și Organizația Națiunilor Unite au convenit asupra un acord-cadru financiar și administrativ (FAFA) ca bază pentru colaborare. Înțelegerea comună privind utilizarea termenilor de referință pentru verificările cheltuielilor limitează dimensiunile eșantioanelor pe care verificatorii le pot selecta pentru a verifica eligibilitatea unei operațiuni gestionate de o agenție a ONU cu fonduri UE¹¹. *Caseta 1* ilustrează modul în care cadrul existent limitează detectarea cheltuielilor neconforme sistemice și recuperarea ulterioară a acestora.

¹¹ Punctul 34 din Raportul anual pe 2020, p. 342.

Caseta 1

Limitări legate de cheltuielile neconforme sistemice detectate

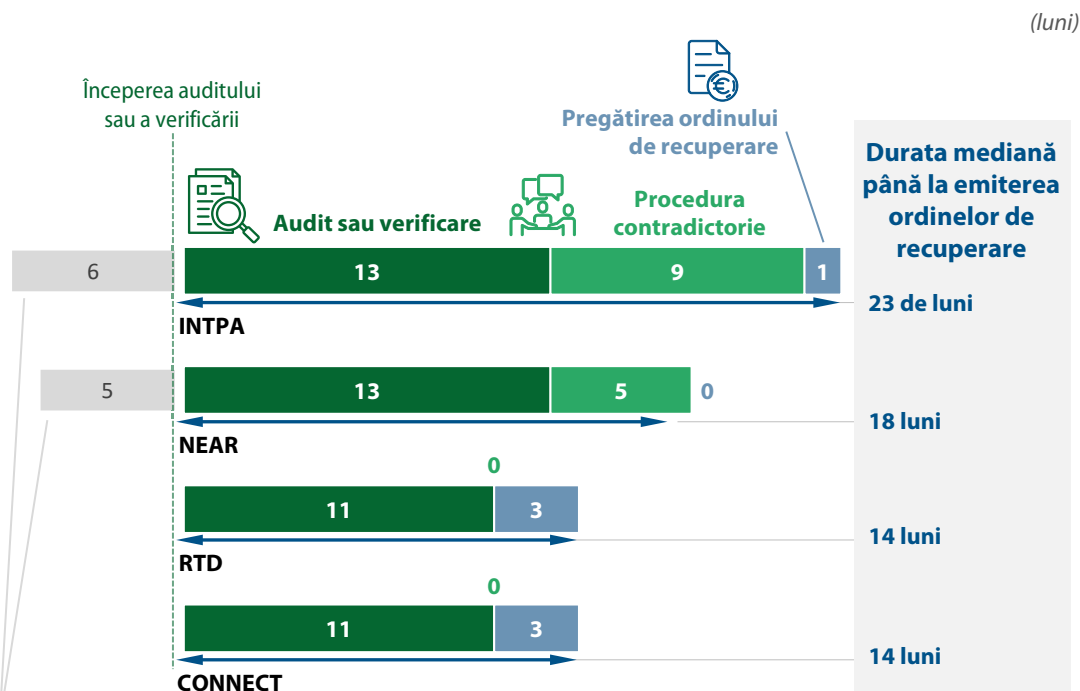
Auditorul a verificat cheltuielile declarate de o agenție a ONU pentru un acord de contribuție cu UE. Acesta a raportat că 19,2 % din eșantionul selectat în conformitate cu FAFA era neeligibil și a concluzionat că erorile erau generalizate. Auditorul nu a putut efectua verificări suplimentare pentru a confirma caracterul sistemic al cheltuielilor neconforme, iar Comisia a recuperat doar cheltuielile neconforme constatate în eșantionul limitat care a fost verificat.

Există întârzieri mari în recuperarea cheltuielilor neconforme în cazul gestiunii directe și al celei indirecte

32 Detectarea și recuperarea cheltuielilor neconforme de la organizațiile de punere în aplicare reprezintă un element esențial al sistemelor de control intern, deoarece descurajează aceste entități de la viitoare activități neconforme cu reglementările. Cheltuielile neconforme ar trebui detectate și corectate cât mai curând posibil pentru a crește probabilitatea recuperării înainte ca organizațiile de punere în aplicare să intre în lichidare sau să dispară fără urmă.

33 Curtea a examinat un eșantion de audituri și de verificări efectuate cu privire la rapoartele financiare transmise celor patru direcții generale selectate și a constatat că acestea din urmă finalizaseră măsurile corective în 135 dintre cele 144 de cazuri. Pentru a calcula perioada mediană de care a avut nevoie Comisia pentru etapele principale dintre finalizarea activităților auditate și emiterea ordinelor de recuperare care sunt rezumate în *figura 6*, Curtea a utilizat datele din cazurile din eșantionul său.

Figura 6 – Întârzieri semnificative înainte ca Comisia să poată emite ordine de recuperare (2020-2021)

În plus, DG INTPA și DG NEAR au avut nevoie, în general, de 6 luni și, respectiv, de 5 luni pentru a începe procedurile de contractare cu auditori angajați. Pentru DG RTD și DG CONNECT nu sunt disponibile astfel de informații.

Notă: AUDEX nu conține datele necesare pentru a calcula numărul de zile care au trecut înainte de solicitarea unui audit. Cifrele privind timpul necesar pentru finalizarea auditurilor sunt preluate de la întreaga populație, deoarece nu este posibil să se obțină date specifice direcțiilor generale CONNECT și RTD.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Modulului de audit și a bazelor de date AUDEX, precum și a documentației furnizate de Comisie.

34 Analiza Curții arată că, atunci când se adaugă timpul necesar pentru a solicita și a finaliza auditurile și apoi pentru a discuta rezultatele înainte de emiterea ordinelor de recuperare, trece o perioadă foarte lungă înainte să se ceară organizațiilor de punere în aplicare rambursarea cheltuielilor neconforme care au fost detectate în cursul verificărilor declarațiilor de cheltuieli:

- o cele două direcții generale din domeniul cercetării, DG CONNECT și DG RTD, au avut nevoie, în general, de 14 luni între începutul auditurilor și emiterea ordinelor de recuperare, comparativ cu 23 și, respectiv, 18 luni pentru DG INTPA și DG NEAR;
- o DG INTPA și DG NEAR au avut nevoie, de regulă, de 6 și, respectiv, 5 luni pentru a începe procedura de contractare cu societăți private de audit după încheierea perioadei acoperite de rapoartele financiare care urmau să fie auditate. Curtea nu a reușit să obțină duratele corespunzătoare pentru DG CONNECT și DG RTD, deoarece informațiile respective nu sunt introduse în AUDEX, sistemul pe care aceste direcții generale îl utilizează pentru gestionarea auditurilor.

35 În ceea ce privește domeniul acțiunilor externe, deși auditorii angajați discută constatările lor cu organizațiile de punere în aplicare înainte de a-și prezenta rapoartele Comisiei, aceasta efectuează o nouă procedură contradictorie completă cu organizațiile respective (*anexa 1*). După cum se arată în *figura 6*, procesul durează mult mai mult decât pentru direcțiile generale din domeniul politicilor interne care se ocupă de cercetare: în cazul lor, CAS participă la procedurile contradictorii dintre auditori și organizațiile de punere în aplicare, astfel încât direcțiile generale operaționale trebuie să efectueze doar o procedură contradictorie formală care durează, de obicei, mai puțin de o lună (punctul *26*).

36 Aceste perioade de timp foarte lungi pot submina eficacitatea auditurilor și recuperarea cheltuielilor neconforme, în special în cazul beneficiarilor mai mici, pentru care există riscul ca disponibilitatea dovezilor justificative să nu fie întotdeauna asigurată (a se vedea exemplul din *caseta 2*).

Caseta 2

Documentele justificative nu mai erau disponibile, iar beneficiarii nu au putut rambursa fondurile primite

Auditorul unui proiect gestionat de un ONG local în Africa a raportat că cheltuielile declarate conțineau cheltuieli neconforme, pentru care nu existau documente justificative. Organizația de punere în aplicare a declarat că ONG-ul respectiv și alte ONG-uri locale mici care finalizaseră activitățile proiectului cu patru ani mai devreme nu au mai putut găsi documentația lipsă, în pofida legislației care impune tuturor beneficiarilor să păstreze documentația pentru o perioadă de cinci ani. Unele ONG-uri nu mai existau, iar celelalte nu au putut rambursa suma solicitată de Comisie. La momentul auditului Curții, Comisia intenționa să renunțe la datorie, deoarece evaluarea sa a arătat că activitățile fuseseră desfășurate integral, iar costul procedurilor judiciare risca să depășească suma preconizată care putea fi recuperată.

Notă: păstrarea documentelor justificative este reglementată în contractele care transpun dispoziția de la articolul 132 din [Regulamentul financiar](#).

37 Astfel cum s-a explicat la punctul **35**, în domeniul acțiunilor externe, măsurile corective ale Comisiei se bazează pe impactul financiar al cheltuielilor neconforme reținute ca atare în urma procedurilor contradictorii care au loc între Comisie și organizațiile de punere în aplicare după prezentarea rapoartelor elaborate de auditorii angajați. Curtea a calculat, pe baza datelor din eșantionul său, că DG INTPA și DG NEAR au redus cheltuielile neconforme prezentate în rapoartele finale de audit cu o medie de 35 % și, respectiv, de 38 % în cursul discuțiilor lor cu organizațiile de punere în aplicare. Au existat numeroase motive pentru aceste reduceri, cum ar fi acela că organizațiile de punere în aplicare au prezentat documente justificative care nu fuseseră furnizate inițial auditorilor sau pe care aceștia nu le acceptaseră inițial ca fiind suficiente (a se vedea exemplul din [caseta 3](#)). Procesul contradictoriu desfășurat de Comisie ar fi mai eficient dacă ar fi efectuat împreună cu auditorii angajați, eliminându-se astfel necesitatea de a discuta și de a revizui într-o etapă ulterioară cheltuielile neconforme raportate.

Caseta 3

După propria procedură contradictorie, Comisia a acceptat majoritatea cheltuielilor raportate de auditori ca neconforme

Societatea de audit extern care a verificat cheltuielile pentru un program finanțat de UE a raportat diverse cazuri de cheltuieli neconforme. Cel mai important dintre acestea privea costuri cu personalul care nu au putut fi justificate deoarece nu au fost păstrate fișe de pontaj ca dovadă a timpului de lucru facturat programului. Organizația internațională care gestiona programul a protestat cu fermitate, reclamând faptul că a trecut mult timp de la perioada auditată și că auditorul nu i-a oferit posibilitatea de a furniza toate probele. Comisia a acceptat unele dintre documentele justificative pe care organizația de punere în aplicare le-a furnizat ulterior și a fost de acord că personalul care lucrase cu normă întreagă în cadrul programului nu avea nevoie de fișe de pontaj. În consecință, Comisia a redus suma care trebuia recuperată cu 63 % față de poziția sa inițială.

38 Regulamentul financiar prevede că, atunci când un ordonator de credite al Comisiei întocmește un ordin de recuperare, acesta trebuie să trimită imediat debitorului note de debit, precizând suma datorată, originile creanței, data scadenței plății și numărul contului bancar pentru plată. În cazul în care debitorul nu plătește până la scadență, se percepe dobândă penalizatoare¹². Contabilul Comisiei trimite apoi debitorului cel puțin o atenționare, urmată de o scrisoare de punere în întârziere, înainte de a iniția o executare silită. După expirarea scadenței stabilite pentru plată, contabilul poate, de asemenea, să solicite executarea oricăror garanții pe care debitorul le-ar fi depus sau poate să compenseze datoria din orice sumă (sume) restantă (restante) datorată (datorate) debitorului¹³.

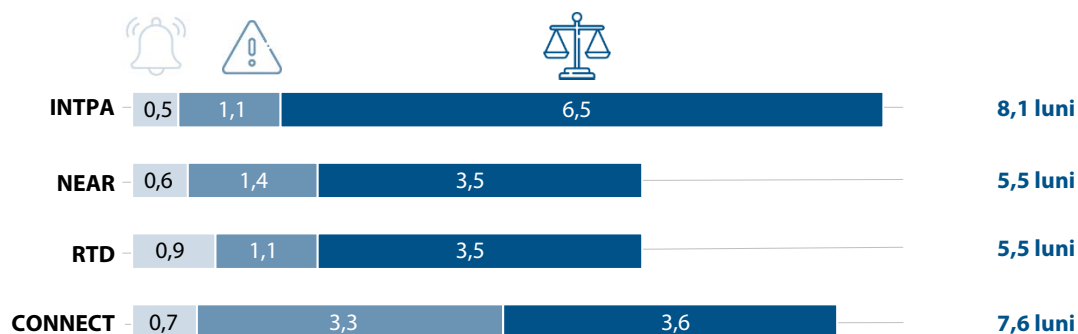
39 Curtea a examinat, de asemenea, un eșantion bazat pe o analiză a riscurilor și format din 75 de ordine de recuperare care erau încă deschise (adică neplătite) la sfârșitul anului 2021. Aceste ordine de recuperare erau incluse în rapoartele anuale de activitate ale celor patru direcții generale selectate de Curte pentru gestiunea directă și cea indirectă. Scopul urmărit prin această examinare a fost de a evalua eficacitatea procesului de recuperare a datoriilor desfășurat de Comisie. Duratale mediane corespunzătoare etapelor următoare ale procesului de recuperare a datoriei sunt prezentate în *figura 7*.

¹² Articolul 98 din [Regulamentul financiar](#).

¹³ *Ibidem*, articolul 102.

Figura 7 – Întârzieri în procedurile de recuperare aferente unui eşantion de ordine de recuperare care erau încă deschise la 31 decembrie 2021

(luni)

Durata necesară pentru trimiterea scrisorii de atenționare: timpul de care Comisia a avut nevoie pentru a trimite debitorului o atenționare după expirarea termenului stabilit pentru efectuarea plății.

Durata necesară pentru trimiterea scrisorii de punere în întârziere: timpul de care Comisia a avut nevoie, după trimiterea atenționării, pentru a trimite debitorului o scrisoare de punere în întârziere în care să îl avertizeze cu privire la procedurile judiciare avute în vedere.

Durata necesară pentru demararea executării silite: timpul de care ordonatorul de credite a avut nevoie pentru a solicita în mod oficial Serviciului juridic al Comisiei să înceapă procedura de executare silită după trimiterea scrisorii de punere în întârziere.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza ABAC Data Warehouse.

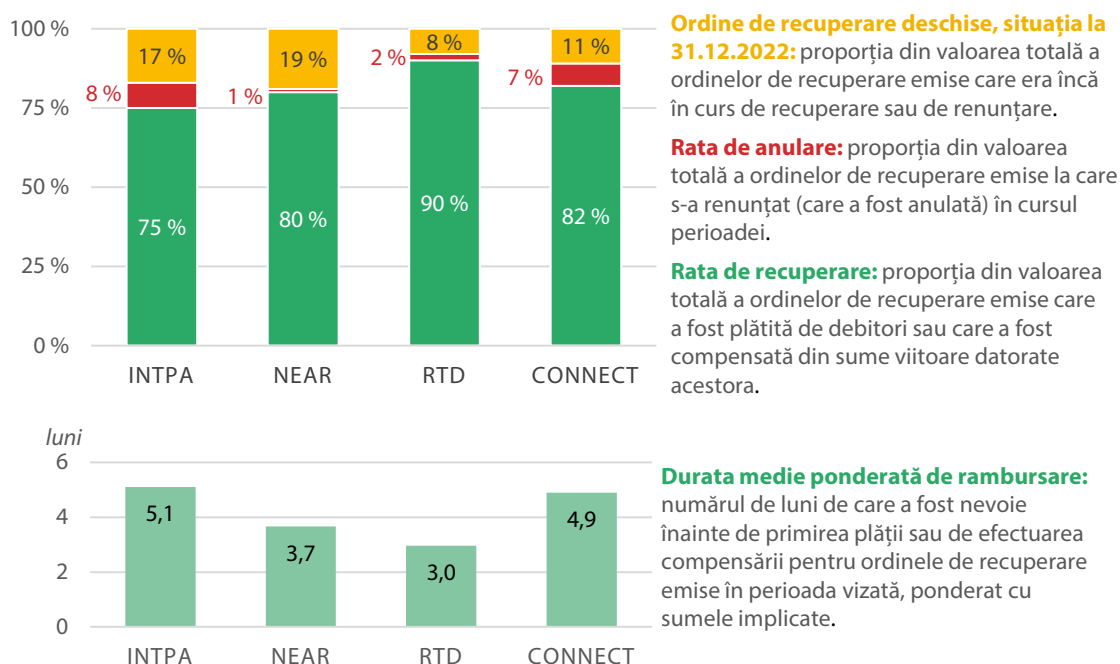
40 O decizie a Comisiei din 2018 privind procedurile interne prevede că Comisia ar trebui să trimită atenționări debitorilor în termen de 21 de zile de la expirarea termenului de primire a plății integrale, iar scrisoarea de punere în întârziere ar trebui trimisă după alte 21 de zile. În general, direcțiile generale selectate nu au respectat aceste termene. Nu există un termen stabilit pentru transmiterea solicitării ca Serviciul juridic al Comisiei să înceapă procedurile de executare silită. Analiza Curții arată că cele mai mari întârzieri apar la acest nivel, și anume înainte de a se cere Serviciului juridic să inițieze proceduri de executare silită împotriva debitorilor după ce Comisia le-a trimis atenționări și scrisori de punere în întârziere.

41 În propunerea sa de modificare a dispozițiilor Regulamentului financiar referitoare la recuperări¹⁴, Comisia a recunoscut că procedurile sale actuale de recuperare sunt mai lungi și mai costisitoare atunci când:

- o debitorii își schimbă domiciliul fără a informa Comisia sau registrul oficial;
- o Comisia trebuie să plătească avocați și executori locali pentru a urmări un caz care presupune diferite etape procedurale în instanțele naționale;
- o debitorii sunt insolvari, iar Comisia trebuie să colecteze informații pentru a renunța la o creanță.

42 Curtea a analizat datele privind ordinele de recuperare emise pentru cheltuieli neconforme de către aceleași patru direcții generale în perioada 2014-2022. Indicatorii-cheie de performanță privind recuperarea datorii sunt prezentați în *figura 8*.

Figura 8 – Cel puțin 75 % din valoarea totală a ordinelor de recuperare emise a fost regularizată, dar după întârzieri mari (perioada 2014-2022)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza ABAC Data Warehouse.

¹⁴ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare), COM(2022) 223 final, articolul 104.

43 Datele arată că direcțiile generale INTPA și NEAR care se ocupă de acțiunile externe întâmpină mai multe dificultăți în recuperarea datoriilor, ratele de recuperare fiind mai scăzute, iar datoriile restante la sfârșitul anului 2022 mai mari decât în cazul direcțiilor generale CONNECT și RTD din domeniul cercetării. Este posibil ca acest lucru să reflecte mediile diferite care corespund acestor două domenii. Sarcina DG INTPA de recuperare a datoriilor este deosebit de dificilă, deoarece operațiunile sale aflate în gestiune directă implică organizații de punere în aplicare situate în 130 de țări.

44 În 2022, DG BUDG a transmis serviciilor Comisiei orientări¹⁵ cu privire la urmărirea recuperărilor legate de investigațiile OLAF și ale EPPO, scopul fiind ca serviciile să recupereze sume mai mari într-un timp mai scurt. Documentul făcea referire la acțiunile întreprinse în urma recomandărilor financiare emise de OLAF în perioada 2012-2020, observând că, deși direcțiile generale au urmărit să recupereze aproximativ 50 % din valoarea totală a acestor recomandări, proporția recuperată a fost în realitate de doar 27 %.

45 Aceleași orientări îndemnau ordonatorii de credite să constate creanțele și să emită ordine de recuperare fără întârziere, atât timp cât acest lucru nu interferează cu investigațiile în curs ale OLAF și ale EPPO. Documentul prevedea, de asemenea, o mai bună monitorizare și raportare cu privire la recuperările legate de investigațiile respective.

¹⁵ *Follow-up of recoveries as regards suspected fraud and other irregularities: Guidance to Commission departments*, februarie 2022.

46 În 2024, după ce Curtea și-a finalizat activitatea pe teren, DG BUDG a propus o nouă inițiativă pentru a reduce întârzierile semnificative în procesul de recuperare la nivelul de ansamblu al Comisiei¹⁶. Acest document preciza că procesul de recuperare nu beneficiază întotdeauna de o atenție adecvată din partea conducerii și că necesită resurse disproporționat de mari din cauza unor proceduri greoaie. DG BUDG a constatat că, în octombrie 2023, cuantumul total al datoriilor restante era de 450 de milioane de euro. Noile măsuri propuse pentru metoda de gestiune directă și pentru cea indirectă sunt:

- standarde de performanță în materie de recuperare pentru cuantificarea cerințelor din Regulamentul financiar;
- monitorizarea conformității și raportare pentru a compara performanța;
- consolidarea răspunderii, cu mecanisme de escaladare corporativă;
- centralizare parțială pentru a obține sinergii și eficiență prin combinarea deciziilor de renunțare pentru ordinele de recuperare care implică aceiași debitori, dar sunt gestionate de servicii diferite ale Comisiei.

Renunțările sunt afectate de întârzieri în procesul de recuperare și de solvabilitatea debitorilor

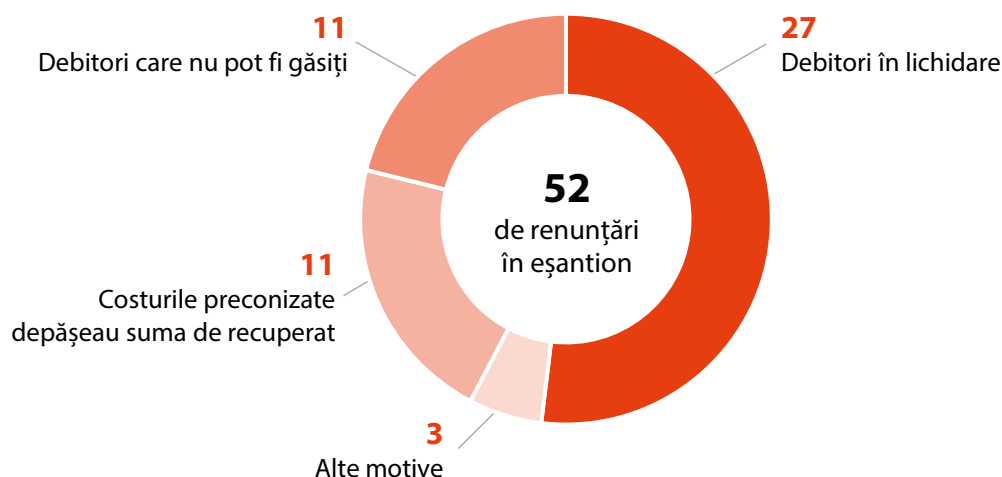
47 Regulamentul financiar permite Comisiei să anuleze o datorie prin renunțarea integrală sau parțială la ordinul de recuperare corespunzător¹⁷. Acest lucru este posibil numai în anumite situații, cum ar fi în cazul în care costurile previzibile ale recuperării depășesc suma care trebuie recuperată sau în cazul în care datoria nu poate fi recuperată din cauza vechimii ei sau a insolvenței debitorului.

48 Rapoartele anuale de activitate pe 2021 ale celor patru direcții generale arată că, în cursul anului respectiv, Comisia a renunțat la suma de 10 milioane de euro (în 2020: 8 milioane de euro). Curtea a examinat un eșantion de 52 de renunțări dintre cele 113 pe care cele patru direcții generale ale Comisiei le-au emis în 2021 și a urmărit să vadă dacă acestea respectaseră procedurile de recuperare ale Comisiei și dacă motivele anulării datoriilor erau justificate. Motivele de la baza renunțărilor sunt prezentate sintetizat în *figura 9*.

¹⁶ *Communication to the Commission: An enhanced corporate strategy for the management of the Commission's debtors*, februarie 2024.

¹⁷ Articolul 101 alineatul (2) din [Regulamentul financiar](#).

Figura 9 – Motivele de la baza renunțurilor, 2021

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza ABAC Data Warehouse.

49 Pe baza examinării documentației furnizate de Comisie, Curtea a constatat că aceasta dispunea de o justificare suficientă pentru renunțarea la datorii și că încercase anterior să le recupereze. Cu toate acestea, întârzierile mari în inițierea procedurilor de executare silită au redus probabilitatea recuperării datoriilor. În plus, Curtea observă că debitorii fie aveau probleme financiare, fie nu erau dispuși să accepte consecințele nerespectării cerințelor aferente finanțării din partea UE. Comisia nu avea mijloace suficiente pentru a proteja interesele financiare ale UE în aceste circumstanțe, deoarece nu existau garanții a căror executare să o poată solicita și nici plăți din care să poată compensa sumele datorate (*caseta 4*).

Caseta 4

Datorii anulate din cauza dificultăților legate de executarea silită în afara UE

Comisia a solicitat unui număr de trei ONG-uri din afara UE situate în regiunea Asia-Pacific să ramburseze prefinanțarea primită, după ce acestea refuzaseră să respecte cerințele din contractele lor de grant. ONG-urile au refuzat să ramburseze fondurile primite, iar avocatul local angajat de Serviciul juridic al Comisiei nu numai că a estimat că cheltuielile judiciare vor fi ridicate, ci și considera că este puțin probabil ca o eventuală acțiune în justiție să aibă succes. Țara în care erau situate ONG-urile nu a recunoscut deciziile de executare pronunțate de instanțele europene, iar ONG-urile aveau puține active. Cele trei datorii au trebuit să fie anulate.

Comisia monitorizează sistemele utilizate de statele membre pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme în cadrul gestiunii partajate în cazul în care astfel de cheltuieli au un impact asupra bugetului UE

50 Atunci când sunt detectate cheltuieli neconforme în domeniile agriculturii și coeziunii, legislația UE și cea națională impun statelor membre să recupereze de la beneficiari plățile necuvenite (inclusiv penalități și dobânzi, dacă este cazul). Curtea a examinat dacă Comisia monitorizează în mod eficace modul în care statele membre se asigură că cheltuielile neconforme sunt înregistrate și recuperate în mod corect, fără întârzieri inutile.

Comisia monitorizează sistemele de recuperare ale statelor membre pentru fondurile agricole, deoarece aceste recuperări au un impact asupra bugetului UE

51 Fondurile agricole sunt cheltuite prin plăți directe către fermierii din UE, prin măsuri de piață sau prin programe de dezvoltare rurală care sunt puse în aplicare de statele membre. Baza juridică a politicii agricole comune (PAC) stabilește o cerință generală pentru autoritățile naționale de a înregistra cheltuielile neconforme și de a înscrie sumele datorate în registrul pe care îl țin cu privire la debitori, în termen de 18 luni de la constatarea acestora¹⁸.

¹⁸ Articolul 54 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.

52 În cazul plăților directe și al măsurilor de piață (Fondul european de garantare agricolă – FEAGA), statele membre trebuie să ramburseze eventualele recuperări la bugetul UE, după deducerea unei taxe administrative. Rambursarea implică deducerea recuperării din următoarea declarație lunară de cheltuieli transmisă Comisiei. În domeniul dezvoltării rurale (Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală – FEADR), statele membre pot reutiliza toate sumele recuperate de la beneficiari, dar exclusiv în cadrul aceluiași program vizat. DG AGRI solicită agențiilor de plăți să monitorizeze recuperarea unei datorii pe o durată de un an de la ultimul eveniment sau ultima acțiune relevantă, în conformitate cu procedura națională aplicabilă. Dacă o agenție de plăți anulează o datorie după ce a luat toate măsurile posibile pentru a recupera cheltuielile neconforme¹⁹, aceasta poate imputa suma bugetului UE. În caz contrar, bugetul național trebuie să suporte pierderea.

¹⁹ Articolul 54 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.

53 În rapoarte anterioare, Curtea a evaluat deja recuperarea plăților neconforme din cadrul PAC în 2004 și în 2011²⁰:

- o în 2004, Curtea a constatat că, până la sfârșitul anului 2002, rata de recuperare a cheltuielilor neconforme a fost foarte scăzută (o rată de recuperare cumulată de numai 17 % din 1971 încoace) și că exista un volum important de datorii vechi care nu fuseseră nici recuperate, nici anulate. Curtea a observat și că nu existau criterii clare pe baza cărora să se decidă dacă plățile neconforme care nu puteau fi recuperate trebuiau imputate bugetelor statelor membre sau bugetului UE și a recomandat Comisiei să se ocupe de această problemă;
- o în 2006, ca urmare a recomandării Curții, a fost introdusă regula 50/50, prin care se oferea statelor membre un stimulent pentru recuperarea mai rapidă a datoriilor. Dacă recuperarea nu s-a produs în termen de patru ani de la data emiterii ordinului de recuperare sau în termen de opt ani de la inițierea unei acțiuni într-o instanță națională, 50 % din consecințele financiare ale nerecuperării trebuiau suportate de statul membru în cauză, iar 50 % de la bugetul UE, fără a se aduce atingere cerinței ca statul membru în cauză să continue în mod obligatoriu procedurile de recuperare²¹. Data la care are loc recunoașterea datoriei prezintă deci importanță pentru aplicarea acestei reguli;
- o în cadrul auditului său din 2011, Curtea a concluzionat că sistemele statelor membre de recuperare a cheltuielilor neconforme s-au îmbunătățit din 2004, rata de recuperare ajungând la aproximativ 50 % pentru datoriile acumulate începând cu 2006, tot mulțumită regulii 50/50. Cu toate acestea, Curtea a subliniat că această regulă a introdus în același timp riscul ca statele membre să „gestioneze” procesul de raportare și de anulare în avantajul lor, în special prin întârzierea recunoașterii datoriei pentru a evita sau a amâna aplicarea regulii (și, astfel, grevarea bugetului național).

²⁰ *Special report 03/2004 on recovery of irregular payments under the Common Agricultural Policy; Raportul special nr. 08/2011 privind recuperarea plăților efectuate în mod necuvenit în cadrul politicii agricole comune.*

²¹ Articolul 32 alineatul (5) din *Regulamentul (CE) nr. 1290/2005* al Consiliului din 21 iunie 2005.

54 Curtea a analizat datele privind ratele de recuperare pentru Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR):

- o în ceea ce privește FEGA, cuantumul total al cheltuielilor neconforme detectate în perioada 2007-2022 a fost de 2,4 miliarde de euro. 52 % din această sumă a fost recuperată până la sfârșitul anului 2022. Restul de 48 % a fost fie anulat (9 %), fie reprezenta datorii restante (39 %)²². Curtea a observat diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește rata de recuperare și rata de anulare, astfel cum se arată în *anexa V*. Ratele de recuperare variau între 17 % și 92 %, în timp ce rata renunțării varia între 0 % și 48 %;
- o în ceea ce privește FEADR, DG AGRI nu comunică o rată de recuperare în raportul său anual de activitate. Pe baza cifrelor primite de la DG AGRI, Curtea a stabilit că rata medie de recuperare pentru perioada 2015-2021 (pentru care erau disponibile date) a fost de 78 %;
- o comparând ratele de recuperare între FEGA și FEADR pentru perioade similare (2015-2021), Curtea a observat că rata de recuperare pentru FEADR, în cazul căruia statele membre pot reutiliza sumele recuperate și există o cofinanțare care implică fonduri naționale, este semnificativ mai mare (78 %) decât în cazul FEGA (49 %);
- o ratele de recuperare de la nivelul beneficiarilor pentru FEGA sunt, în general, mai scăzute decât cele pentru programele examinate de Curte în cadrul gestiunii directe și al celei indirecte (*anexa IV*).

55 Curtea a examinat, de asemenea, rezultatele monitorizării de către DG AGRI a sistemelor de recuperare ale statelor membre pentru exercițiul financiar 2021. DG AGRI și organismele de certificare au identificat deficiențe în înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme în cazul a 18 dintre cele 76 de agenții de plăți. Deficiențele priveau întârzieri mari (peste termenul de 18 luni) în înregistrarea de către agențiile de plăți a cheltuielilor neconforme detectate sau era vorba de deficiențe raportate de organismele de certificare, cum ar fi nerespectarea cerinței de a solicita recuperarea de la beneficiari sau de a monitoriza situația datoriilor neplătite.

²² Tabelul 5.4-2 din anexa 7 de la p. 239 din *Annual activity report 2022 - Agriculture and Rural Development – Annexes*.

56 Dacă statele membre nu remediază deficiențele identificate de organismele de certificare în sistemele de recuperare, DG AGRI poate aplica corecții financiare în cadrul verificării și închiderii conturilor sau prin intermediul procedurilor de verificare a conformității. Corecțiile financiare aplicate de DG AGRI în perioada 2010-2023 s-au ridicat în total la 513 milioane de euro. În cazul majorității agențiilor de plăți cu deficiențe în ceea ce privește recuperările raportate pentru exercițiul financiar 2021, DG AGRI era încă în curs de monitorizare a situației la momentul auditului Curții.

Caseta 5 conține un exemplu de măsură subsecventă luată într-un astfel de context.

Caseta 5

Corecție financiară aplicată de DG AGRI pentru deficiențe ale sistemului de recuperare al agenției de plăți din Croația

Organismul de certificare din Croația a identificat cazuri în care agenția de plăți a inițiat recuperarea numai după termenul de 18 luni prevăzut în regulament. În cadrul procedurii de verificare și închidere a conturilor, DG AGRI a solicitat Croației o analiză aprofundată a tuturor cazurilor de datorii. Ca urmare a acestei solicitări, autoritățile croate au confirmat un total de 411 cazuri afectate de deficiențe ale sistemului său de recuperare (FEGA și FEADR), suma totală expusă riscului fiind de 0,8 milioane de euro. DG AGRI a aplicat o corecție financiară egală cu suma respectivă.

57 Regula 50/50 nu a fost menținută ca parte a cerințelor din noua PAC 2023-2027 legate de gestionarea recuperărilor și nu au fost prevăzute stimulente alternative. Curtea consideră că, fără regula 50/50, care a permis recuperarea a 234 de milioane de euro la bugetul UE în perioada 2015-2022, sau fără stimulente alternative precum cele introduse pentru dezvoltare rurală (punctul **54** a treia liniuță) sau pentru coeziune (punctele **58-63**), există riscul ca rata recuperărilor la nivelul bugetului UE în agricultură să scadă.

În domeniul coeziunii, Comisia nu monitorizează sistemele de recuperare ale statelor membre, deoarece cheltuielile neconforme sunt retrase și nu afectează bugetul UE

58 Cadrul de control și de asigurare pentru cheltuielile din domeniul coeziunii a fost modificat pentru perioada de programare 2014-2020, impunând statelor membre să prezinte Comisiei pachete anuale de asigurare, inclusiv conturi certificate, pe care Comisia trebuie să le accepte în fiecare an. Această modificare a antrenat schimbarea modului în care statele membre monitorizează situația cheltuielilor neconforme și le corectează.

59 Autoritățile de management din statele membre trebuie să efectueze controale înainte și după ce transmit Comisiei cheltuielile certificate. Dacă constată nereguli în rândul cheltuielilor rambursate de UE, dar care nu au fost încă prezentate Comisiei în conturile anuale, aceste autorități trebuie să înregistreze cheltuielile neconforme și să le retragă direct din conturi. În caz de nereguli constatate la nivelul cheltuielilor deja prezentate Comisiei, statele membre aveau opțiunea de a retrage cheltuielile imediat din următoarea cerere de plată sau de a le înregistra în conturi ca fiind în curs de recuperare și apoi de a retrage suma din cheltuielile UE odată ce aceasta a fost recuperată. În perioada de programare 2021-2027, această din urmă opțiune nu mai este disponibilă, iar statele membre trebuie să retragă cheltuielile neconforme²³.

60 Înainte ca autoritățile naționale de audit să transmită Comisiei conturile certificate, acestea verifică, de asemenea, cererile beneficiarilor prin selectarea unor eșantioane de cheltuieli prezentate anterior Comisiei în cursul exercițiului contabil. Activitatea lor de audit este rezumată în raportul anual de control. Eventualele cheltuieli neconforme detectate ar trebui înregistrate în sistemul utilizat de statul membru.

²³ Articolul 98 alineatul (3) din [Regulamentul \(UE\) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021](#).

61 Baza juridică pentru domeniul coeziunii impune statelor membre să corecteze cheltuielile neconforme și să recupereze sumele plătite în mod necuvenit beneficiarilor, împreună cu eventualele dobânzi²⁴. Statele membre ar trebui să ia măsuri corective în termen de 12 luni de la detectarea cheltuielilor neconforme și să inițieze procedura de recuperare în următoarele 12 luni²⁵. Orientările emise de Comisie pentru a sprijini autoritățile naționale în recuperarea cheltuielilor neconforme de la beneficiari menționează că recuperarea cheltuielilor neconforme care au fost retrase reprezintă „un aspect de soluționat la nivel național”²⁶.

62 Autoritățile de certificare din statele membre sunt responsabile pentru certificarea conturilor. De asemenea, ele trebuie să raporteze anual Comisiei cu privire la sumele care au fost retrase, la cele recuperate, la cele care nu au fost încă recuperate („recuperări în curs”) și la cele care nu pot fi recuperate.

63 Comisia monitorizează efectuarea retragerilor ca parte a examinării documentare a pachetelor anuale de asigurare. În domeniul coeziunii, bugetul UE este în general protejat de îndată ce statele membre au retras sumele neconforme, dar trebuie menționat că Comisia nu monitorizează dacă statele membre recuperează de la beneficiari cheltuielile neconforme retrase. Recuperarea sumelor neconforme este un instrument esențial pentru a descuraja beneficiarii să comită noi nereguli și pentru a reduce la minimum riscurile reputaționale care apar pentru UE dacă beneficiarii proiectelor finanțate de Uniune cred că măsurile corective sunt ineficace.

²⁴ Articolul 122 alineatul (2) din [Regulamentul \(UE\) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013](#).

²⁵ Articolul 2 literele (e) și (f) din [Regulamentul delegat \(UE\) 2016/568 al Comisiei din 29 ianuarie 2016](#).

²⁶ [Orientări pentru statele membre privind sumele retrase, recuperate, care urmează să fie recuperate și sumele nerecuperabile — Revizuire 2018](#), p. 8.

Datele publicate de Comisie cu privire la cheltuielile neconforme nu sunt întotdeauna complete și coerente

64 Comisia publică mai multe rapoarte care conțin date privind cheltuielile neconforme și acțiunile ulterioare de recuperare a acestor sume (punctele [15-18](#)). Curtea se așteaptă ca aceste rapoarte să furnizeze părților interesate date complete și coerente privind cheltuielile neconforme care au fost detectate în rândul cheltuielilor UE și să precizeze modul în care situația acestora a fost monitorizată și corectată, pentru a se asigura o supraveghere transparentă și solidă.

Datele publicate privind cheltuielile neconforme și măsurile corective nu sunt întotdeauna complete

65 Datele publicate pentru gestiunea directă și cea indirectă se limitează la măsurile preventive (cheltuieli neeligibile excluse din declarațiile de cheltuieli) și la măsurile corective (ordine de recuperare emise) pe care Comisia le-a luat în cursul unui exercițiu. Documentele pe care Comisia le publică nu prezintă date privind cheltuielile neconforme pe care aceasta le detectează în cursul exercițiului și le înregistrează în bazele sale de date locale de gestionare a auditurilor. Datele Comisiei privind măsurile preventive și cele corective se bazează pe anul punerii în aplicare a măsurilor respective, nu pe cel în care au fost detectate cheltuielile neconforme. După cum se arată în [figura 6](#), aceste diferențe de timp pot varia, în funcție de direcția generală, cu până la trei luni. Prin urmare, nu este posibil să se obțină cifre pentru cheltuielile neconforme detectate în cursul exercițiului și nici să se identifice modul în care Comisia le-a tratat.

66 În ceea ce privește gestiunea partajată, nici raportul anual de activitate al DG AGRI, nici AMPR nu conțin o cifră globală corespunzătoare cheltuielilor neconforme detectate prin controale și audituri în cursul exercițiului pentru PAC. În mod similar, nu se comunică o cifră pentru măsurile corective care au rezultat în urma acestora. În domeniul coeziunii, Comisia nu prezintă o cifră globală pentru cheltuielile neconforme înregistrate în cursul exercițiului contabil. În opinia Comisiei, întrucât statele membre retrag cheltuielile neconforme din conturile lor certificate, astfel de cheltuieli sunt excluse din conturile UE și nu este necesar să fie raportate.

67 Rapoartele anuale de activitate ale direcțiilor generale cu atribuții în domeniul coeziunii prezintă date comunicate de statele membre pentru corecțiile financiare aplicate în cursul exercițiului în urma controalelor, a auditurilor și a investigațiilor. Conform situației din aprilie 2022, cifrele pentru exercițiul contabil 2020/2021 au fost de 557,6 milioane de euro pentru DG REGIO și de 67,9 milioane de euro pentru DG EMPL²⁷. O sumă totală de 625,5 milioane de euro a fost detectată și retrasă din cheltuielile prezentate Comisiei în vederea cofinanțării de către UE. Comisia nu raportează ce proporție din această sumă a fost recuperată de la beneficiari, dat fiind că nu există niciun impact asupra conturilor UE.

68 Singurul document care conține date privind cheltuielile neconforme în cadrul gestiunii partajate este raportul PIF. Raportul PIF pe 2021²⁸ a arătat că statele membre au raportat în IMS, pentru domeniul agriculturii, cheltuieli neconforme frauduloase în valoare totală de 30 de milioane de euro și cheltuieli neconforme de natură nefrauduloasă în valoare de 204 milioane de euro. Cifrele respective pentru domeniul coeziunii sunt 1 624 de milioane de euro și, respectiv, 812,9 milioane de euro. Trebuie remarcat faptul că raportul PIF se referă doar la sumele individuale de peste 10 000 de euro; în rapoartele sale anterioare, Curtea a constatat că Comisia nu efectuase verificări sistematice cu privire la fiabilitatea sumelor raportate de statele membre²⁹.

Datele privind recuperările nu sunt întotdeauna coerente

69 Curtea a analizat cifrele prezentate în diferite publicații cu privire la ordinele de recuperare emise în 2021 pentru cheltuieli neconforme de către cele patru direcții generale pe care le-a examinat în cadrul acestui audit pentru metoda de gestiune directă și pentru cea indirectă. **Tabelul 2** oferă o imagine de ansamblu a informațiilor care au fost publicate.

²⁷ Raportul anual de activitate pe 2021 al DG REGIO, anexa 7, p. 140 și Raportul anual de activitate pe 2021 al DG EMPL, anexa 7, p. 115.

²⁸ Al 33-lea raport anual privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene – Combaterea fraudei – 2021, tabelul 4, p. 38.

²⁹ Raportul special nr. 06/2019, punctul 48; Raportul special nr. 01/2019, punctele 21-32.

Tabelul 2 – Informații privind ordinele de recuperare emise în 2021, așa cum au apărut în diferite documente publicate

Cifre extrase din documente publicate și referitoare la ordinele de recuperare emise în 2021 (în milioane de euro)								
Documentul	DG INTPA	DG NEAR	Vecinătate și întreaga lume *	Ațiuni externe și asistență pentru preaderare	DG CONNECT	DG RTD	Piața unică, inovare și sectorul digital **	Cercetare și inovare
Rapoartele anuale de activitate	8,4	15,4			3	3,5		
AMPR			21				19	
Raportul PIF				5,39				5,81

* Sunt incluse aici datele pentru DG ECHO, FPI, DG INTPA, DG NEAR și DG TRADE.

** Sunt incluse aici în principal date de la DG CONNECT și DG RTD, precum și cele de la agențiile executive ERCEA, INEA și REA.

Sursa: rapoartele anuale de activitate pe 2021 ale DG-urilor, AMPR și raportul PIF care au fost publicate în 2022.

70 Curtea a observat următoarele incoerențe:

- o cei 23,8 milioane de euro din rapoartele anuale de activitate ale două dintre direcțiile generale cu atribuții în domeniul acțiunii externe, DG INTPA și DG NEAR (8,4 milioane de euro și, respectiv, 15,4 milioane de euro)³⁰, depășesc cifra globală prezentată în AMPR pentru „Vecinătate și întreaga lume”, care include, de asemenea, DG ECHO, FPI și DG TRADE. Comisia a explicat Curții că informațiile prezentate în AMPR includeau ajustări de consolidare, necesare din cauza unor limitări ale sistemului contabil actual, ajustări care nu au fost reflectate în rapoartele anuale de activitate în 2021. Comisia a remediat această problemă prin includerea manuală a ajustărilor în rapoartele anuale de activitate și prin armonizarea prezentării documentelor publicate pentru exercițiul contabil 2022;
- o cifrele din raportul PIF³¹ referitoare la recuperările totale pentru domeniile de care se ocupă cele patru direcții generale sunt mai mici decât cifrele din AMPR și din rapoartele anuale de activitate. Diferențele nu pot fi explicate prin informațiile furnizate în raportul PIF.

³⁰ Raportul anual de activitate pe 2021 al DG INTPA, anexa 3, tabelul 8 și Raportul anual de activitate pe 2021 al DG NEAR, anexa 3, tabelul 8.

³¹ *Evaluarea statistică a neregulilor raportate pentru 2021*, secțiunea 6.3.1, p. 159, tabelul DM4, care combină cifrele pentru acțiunea externă cu cele legate de asistența pentru preaderare.

71 Curtea a analizat cifrele prezentate în AMPR pe 2021 pentru agricultură (resurse naturale și mediu) și a constatat că măsurile preventive și cele corective luate de statele membre în 2021 s-au ridicat la un total de 794 de milioane de euro. Această sumă includea măsuri corective în valoare de 528 de milioane de euro luate înainte de plata către beneficiari în cursul exercițiului, cifră care este în concordanță cu raportul anual de activitate al DG AGRI³². Totuși, Curtea a constatat, de asemenea, că unele cifre publicate în AMPR nu pot fi reconciliate cu cele din raportul anual de activitate din cauza diferențelor de natură temporală dintre datele utilizate³³:

- o AMPR pe 2021 arată că o sumă de 244 de milioane de euro reprezentând cheltuieli neconforme a fost reutilizată de statele membre ca urmare a controalelor efectuate cu privire la beneficiari în 2021 și în anii precedenți. Această cifră nu poate fi reconciliată cu informațiile prezentate în raportul anual de activitate al DG AGRI;
- o măsurile corective luate de Comisie includ „corecții în valoare de 191 de milioane de euro impuse beneficiarilor de către statele membre după efectuarea plății și rambursate la bugetul UE”³⁴. Deși această sumă a fost rambursată la bugetul UE în 2021, verificările au fost efectuate și cererile de rambursare au fost emise în 2021 și în anii precedenți. Comisia a explicat Curții că cifra constă în principal în 112,7 milioane de euro pentru Fondul european de garantare agricolă, lucru confirmat de raportul anual de activitate al DG AGRI³⁵, și în 68,6 milioane de euro pentru proiecte de dezvoltare rurală, sumă care a fost inclusă în conturile financiare ale Comisiei și nu este prezentată în raportul anual de activitate.

³² Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE – Exercițiul financiar 2021 – Volumul III, p. 32, și Raportul anual de activitate pe 2021 al DG AGRI, tabelul 2.1.1.3.1-6, p. 70.

³³ Raportul anual de activitate este elaborat pe baza datelor din pachetele anuale de asigurare ale statelor membre, în timp ce AMPR utilizează date din sistemul contabil al Comisiei.

³⁴ Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE – Exercițiul financiar 2021 – Volumul III, p. 32.

³⁵ Raportul anual de activitate pe 2021 al DG AGRI – Anexe, anexa 7, p. 264, tabelul 5.2-2.

72 Pentru domeniul coeziunii, AMPR menționează faptul că statele membre au aplicat măsuri preventive și măsuri corective în valoare de 3 763 de milioane de euro în 2021³⁶, cifră care include corecțiile financiare menționate la punctul 67. Este vorba de partea UE din retragerile și deducerile pe care statele membre le-au efectuat din cheltuielile declarate Comisiei. Această cifră nu corespunde celor 3 204 milioane de euro și celor 838 de milioane de euro din rapoartele anuale de activitate pe 2021 ale direcțiilor generale REGIO și EMPL din domeniul coeziunii, care includ cofinanțarea națională³⁷. Problema a fost rectificată în rapoartele anuale de activitate pentru 2022, în care partea UE este indicată.

³⁶ Raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE – Exercițiul financiar 2021 – Volumul III, secțiunea „Cohesion, resilience and values”, p. 32.

³⁷ Raportul anual de activitate pe 2021 al DG REGIO – Anexe, tabelul de la p. 140, și Raportul anual de activitate pe 2021 al DG EMPL – Anexe, tabelul de la p. 115-116.

Concluzii și recomandări

73 Concluzia Curții este că sistemele utilizate de Comisie pentru gestionarea și monitorizarea cheltuielilor neconforme efectuate de beneficiarii fondurilor UE sunt parțial eficace. Comisia asigură înregistrarea exactă și promptă a cheltuielilor neconforme, dar recuperarea lor durează prea mult, atât în cazul metodei de gestiune directă, cât și în cazul gestiunii indirecte. În ceea ce privește gestiunea partajată, ponderea semnificativă a cheltuielilor neconforme nerecuperate în domeniul agriculturii și faptul că ratele de recuperare nu s-au îmbunătățit din 2006 indică faptul că monitorizarea de către Comisie ar putea să nu fie suficientă pentru a asigura eficacitatea sistemelor de recuperare ale statelor membre. În domeniul coeziunii, atunci când cheltuielile neconforme sunt retrase din cererile de plată, bugetul UE este protejat, iar Comisia nu verifică dacă aceste sume sunt recuperate ulterior de la beneficiari. În plus, informațiile furnizate de Comisie cu privire la cheltuielile neconforme și la măsurile corective ulterioare prezintă o utilitate limitată, deoarece nu sunt întotdeauna complete și coerente.

74 Verificările efectuate de Curte asupra unui eșantion de audituri și de verificări ale operațiunilor aflate în gestiune directă sau în gestiune indirectă au arătat că Comisia a înregistrat cheltuielile neconforme în mod corect și în timp util (punctele **26-28**). Totuși, Curtea a observat că, în cazul acțiunilor externe, în sistemele de gestiune ale Comisiei nu este înregistrat întregul impact financiar al cheltuielilor neconforme cu caracter sistemic. Acest lucru se explică prin faptul că auditorii nu sunt obligați prin contract să efectueze controale suplimentare cu privire la cheltuielile neconforme cu posibil caracter sistemic, iar Comisia nu se asigură că cheltuielile neconforme sistemice nu afectează alte granturi primite de aceleași organizații de punere în aplicare (punctul **30**). Riscul de cheltuieli neconforme sistemice neraportate este deosebit de ridicat în cazul agențiilor ONU, din cauza limitărilor care se aplică sferei verificărilor (punctul **31**).

Recomandarea 1 – Să se examineze impactul financiar al cheltuielilor neconforme sistemice din domeniul acțiunilor externe

Comisia ar trebui să se asigure că se constată, se înregistrează și se corectează întregul impact financiar al cheltuielilor neconforme cu posibil caracter sistemic, dacă este necesar prin efectuarea de verificări suplimentare ale operațiunilor în cauză finanțate de UE.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2026.

75 Curtea a constatat că, de regulă, treceau 14-23 de luni între momentul desfășurării activităților finanțate de UE de către organizațiile de punere în aplicare și data la care Comisia a emis ordinele de recuperare. Timpul consacrat procedurilor contradictorii în domeniul acțiunii externe este, de obicei, cu cinci până la nouă luni mai lung decât în cazul politicilor interne. În pofida diferențelor inerente dintre cele două tipuri de gestiune, Curtea consideră că nivelul de monitorizare și de supraveghere asigurat de Serviciul comun de audit în domeniul cercetării contribuie la reducerea timpului necesar pentru detectarea și corectarea cheltuielilor neconforme (punctele [33-37](#)).

76 De asemenea, Curtea a constatat că, în cazul ordinelor de recuperare neplătite, serviciile Comisiei au nevoie, de regulă, de 5 până la 8 luni suplimentare pentru a iniția procesul de executare silită în vederea recuperării fondurilor (punctele [38-43](#)). Întârzierile în recuperarea cheltuielilor neconforme reduc șansele Comisiei de a putea recupera totalul sumelor datorate, în special atunci când organizațiile de punere în aplicare nu sunt în măsură sau nu sunt dispuse să își ramburseze datoriile (punctul [48](#) și punctul [49](#)). DG BUDG a încercat recent să se ocupe de problema întârzierilor înregistrate în procesul de recuperare desfășurat de Comisie (punctele [44-46](#)). Odată implementate aceste măsuri, ele pot remedia întârzierile care apar în procedurile de executare silită atunci când debitorii nu rambursează fondurile UE după ce Comisia a emis o notificare finală sau oficială.

Recomandarea 2 – Să se îmbunătățească planificarea activității de audit în domeniul acțiunilor externe cu scopul de a reduce timpul necesar pentru constatarea cheltuielilor neconforme

În domeniul acțiunilor externe, Comisia ar trebui să reducă timpul care se scurge între finalizarea activităților finanțate de UE și constatarea cheltuielilor neconforme care trebuie corectate, după cum urmează:

- (a) prin reexaminarea metodologiei sale de planificare a auditurilor, astfel încât să se efectueze controale *ex post* de îndată ce se primesc rapoarte financiare conforme;
- (b) prin utilizarea unor proceduri și instrumente de monitorizare care să permită urmărirea mai atentă a procesului de audit, cu scopul de a se reduce durata procedurilor contradictorii.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

77 În cadrul gestiunii partajate, responsabilitatea principală pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme revine statelor membre. În domeniul agriculturii, unde Comisia monitorizează sistemele statelor membre, 48 % din recuperările în valoare de 2,4 miliarde de euro din domeniul plăților directe și al măsurilor de piață pe care agențiile de plăți le emisese și nu le anulaseră din 2007 erau nerecuperabile sau erau încă restante la sfârșitul anului 2022. Mai mult, ratele de recuperare de la nivelul beneficiarilor pentru FEAGA sunt, în general, mai scăzute decât cele observate în cadrul gestiunii directe și al celei indirecte. Regula 50/50, menită să încurajeze agențiile de plăți să recupereze datoriile în timp util, nu se mai aplică în politica agricolă comună din perioada 2023-2027. În lipsa unui stimulent pentru recuperare, există riscul ca rata recuperărilor în agricultură să scadă (punctele [51-57](#)).

Recomandarea 3 – Să se evalueze necesitatea unor stimulente adiționale care să încurajeze statele membre să îmbunătățească ratele de recuperare a cheltuielilor neconforme în domeniul agriculturii

Pentru a se asigura că statele membre recuperează cheltuielile neconforme din cadrul PAC cu o mai mare promptitudine și pentru a îmbunătăți ratele de recuperare, Comisia ar trebui să evalueze necesitatea de a include stimulente adiționale în următoarea perioadă de programare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

78 În domeniul coeziunii, statele membre corectează cheltuielile neconforme prin retragerea acestora din cheltuielile certificate imediat după detectare. Aceasta înseamnă că bugetul UE este protejat de îndată ce cheltuielile neconforme au fost detectate și retrase. Comisia nu monitorizează dacă statele membre recuperează de la beneficiari cheltuielile neconforme retrase. Recuperarea sumelor neconforme este un instrument esențial pentru a descuraja beneficiarii să comită noi nereguli și pentru a reduce la minimum riscurile reputaționale pentru UE (punctele [59-63](#)).

79 Curtea a constatat că informațiile publicate de Comisie cu privire la cheltuieli neconforme, la recuperări și la alte măsuri corective nu sunt întotdeauna complete și coerente. Niciunul dintre documentele pe care Comisia le publică nu prezintă o imagine de ansamblu completă a cheltuielilor neconforme constatate și a legăturii dintre acestea și măsurile corective luate (punctele [65-72](#)).

Recomandarea 4 – Să se prezinte informații complete cu privire la cheltuielile neconforme constatate și la măsurile corective luate

În rapoartele sale anuale de activitate, Comisia ar trebui să prezinte date privind:

- (a) cheltuielile neconforme constatate în cursul exercițiului și măsurile corective care au fost luate;
- (b) cheltuielile neconforme care au fost constatate în cursul exercițiului (exercițiilor) precedent(e), dar pentru care măsurile corective nu au fost finalizate până la sfârșitul exercițiului precedent, precum și măsurile corective care au fost luate în anul de raportare curent.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2026.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera V, condusă de domnul Jan Gregor, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 22 martie 2024.

Pentru Curtea de Conturi

Tony Murphy
Președinte

Anexe

Anexa I – Sisteme de detectare, înregistrare și raportare a cheltuielilor neconforme și măsurile corective pentru programele UE selectate

Resurse naturale (agricultură)

Agențiile de plăți efectuează controale administrative cu privire la toți beneficiarii, precum și controale la fața locului și transmit statistici către DG AGRI până la data de 15 iulie a fiecărui an. Rata de acoperire pentru controalele la fața locului este, în general, de 5 %, dar variază în funcție de măsură.

Organismele de certificare verifică și certifică conturile anuale ale agențiilor de plăți, procedurile lor de control intern, sistemele de recuperare, precum și legalitatea și regularitatea cheltuielilor pe care UE le rambursează. De asemenea, acestea reevaluează eșantioane de controale la fața locului desfășurate de fiecare agenție de plăți. Agențiile de plăți prezintă DG AGRI conturile lor anuale și rapoartele de certificare până la data de 15 februarie a fiecărui an, în vederea verificării și închiderii conturilor.

Dacă se constată cheltuieli neconforme sau cazuri de neglijență, statele membre trebuie să solicite recuperarea de la beneficiari a plăților necuvenite (inclusiv penalități, dacă este cazul) în termen de 18 luni de la aprobarea sau primirea unui raport de inspecție³⁸. Atunci când se emite cererea de recuperare, agențiile de plăți ar trebui să înregistreze sumele datorate în registrul pe care îl țin cu privire la debitori și să urmărească recuperarea datoriei în termen de un an de la ultimul eveniment sau de la ultima acțiune relevantă, pe baza procedurii naționale³⁹.

³⁸ Articolul 54 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.

³⁹ Orientările DG AGRI intitulate *Key and ancillary controls concerning irregularities and debts management and control systems in relation to conformity clearance procedures launched as from 1.1.2015*, secțiunea II.

Statele membre pot reutiliza toate sumele recuperate pentru programele de dezvoltare rurală, dar trebuie să ramburseze orice recuperări legate de plățile directe și de măsurile de piață la bugetul UE ca venituri alocate, după deducerea unei taxe administrative de 20 % (25 % în cazul ecocondiționalității). Rambursarea implică deducerea recuperării – inclusiv a penalităților și a dobânzilor – din următoarea declarație lunară de cheltuieli.

În cazul plăților directe, agențiile de plăți pot compensa recuperările din plăți viitoare către același beneficiar. În cazul recuperărilor de fonduri UE aferente măsurilor de piață (în cadrul FEAGA) și al activităților de dezvoltare rurală finalizate, ele nu pot însă face același lucru deoarece nu există plăți viitoare datorate din care să fie posibilă compensarea.

Dacă o agenție de plăți anulează o datorie în urma unor eforturi exhaustive de recuperare, aceasta poate imputa datoria respectivă bugetului UE în următoarea declarație de cheltuieli; în caz contrar, pierderea este suportată de la bugetul național. Până în 2022, agențiile de plăți au aplicat regula 50/50 în situațiile în care nu au putut recupera o datorie în termen de patru ani (opt ani dacă erau implicate proceduri judiciare): altfel spus, costurile erau împărțite în mod egal între bugetul UE și bugetul național. După aplicarea acestui mecanism, agențiile de plăți trebuiau să își continue procedurile de recuperare, în caz contrar fiind nevoite să suporte ele însele toate pierderile. Ele aveau obligația să înregistreze rezultatele în următoarele conturi anuale.

DG AGRI efectuează controale la fața locului limitate pentru procedura sa anuală de verificare și închidere financiară a conturilor și pentru vizitele multianuale de audit de conformitate. Verificarea și închiderea financiară vizează exhaustivitatea, exactitatea și veridicitatea conturilor agențiilor de plăți, în timp ce auditurile de conformitate – în număr de 92 în 2022 – sunt menite să excludă cheltuielile care nu au fost efectuate în conformitate cu normele. Dacă Comisia detectează cheltuieli neconforme, agențiile de plăți trebuie să solicite rambursarea de la beneficiarii finali și apoi să returneze sumele recuperate la bugetul UE⁴⁰.

⁴⁰ Articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.

Coeziune

Autoritățile de management efectuează controale administrative cu privire la toate cererile de plată, precum și verificări la fața locului ale unor eșantioane de cereri de plată primite de la beneficiari. Eventualele sume neeligibile detectate sunt deduse din sumele care trebuie să le fie rambursate sau autoritățile solicită recuperări în cazul în care sumele care trebuie plătite beneficiarilor sunt insuficiente. Comisia nu solicită autorităților de management să raporteze date privind sumele neeligibile.

Dacă autoritățile de management detectează cheltuieli neconforme care au fost deja declarate Comisiei, acestea deduc suma afectată de nereguli, care nu este deci eligibilă pentru cofinanțare și nu ar trebui inclusă în cheltuielile declarate Comisiei. Autoritățile de management au două opțiuni pentru ajustarea cheltuielilor eligibile raportate Comisiei:

- ele pot indica aceste sume ca retrageri de cheltuieli eligibile și, în acest caz, pot reutiliza fondurile de la UE pentru același program operațional din care a fost retrasă suma respectivă;
- ele pot lăsa cheltuielile neconforme în programele operaționale până la recuperarea acestora de la beneficiar. Această opțiune prezintă un avantaj din punctul de vedere al fluxului de numerar, dar lasă la dispoziția autorităților de management mai puțin timp pentru a reutiliza fondurile odată ce acestea sunt recuperate. Această opțiune a fost utilizată de numai cinci state membre în perioada de programare 2014-2020 și nu mai există în perioada actuală.

Autoritățile de certificare sunt responsabile pentru certificarea conturilor finale prezentate Comisiei. Acestea consolidează cifrele „corectate” furnizate de autoritățile de management și aplică orice alte corecții care trebuie aduse conturilor în urma controalelor efectuate de autoritățile de audit, de Comisie sau de Curtea de Conturi Europeană. În plus, autoritățile de certificare efectuează propriile controale, în urma cărora există posibilitatea ca unele cheltuieli să fie considerate cu risc ridicat și să fie clasificate ca făcând obiectul unei „evaluări continue”. Deși fac parte din conturi, cheltuielile de acest tip trebuie raportate separat și nu sunt luate în considerare pentru cofinanțare de către Comisie. După efectuarea unor verificări suplimentare, aceste sume pot fi reintroduse parțial sau integral în cererile de plată ulterioare.

Înainte ca autoritățile de management să transmită Comisiei conturile anuale, autoritățile de audit verifică, de asemenea, cererile beneficiarilor prin selectarea unor eșantioane de cheltuieli din cererile de plată pe care autoritățile de management le-au prezentat Comisiei în cursul exercițiului contabil. Activitatea lor de audit este rezumată în raportul anual de control. Cheltuielile neconforme detectate în urma auditurilor operațiunilor sunt corectate în conturi. În cazul în care activitatea autorităților de audit conduce la o rată totală de eroare mai mare de 2 %, acestea sunt obligate să efectueze corecții financiare extrapolate suplimentare pentru a aduce riscul rezidual sub pragul de semnificație de 2 %.

Pachetul anual de asigurare pe care statele membre îl prezintă Comisiei conține conturile programelor operaționale care au fost aprobate pentru perioada de programare, rapoartele anuale de control ale autorităților de audit, opiniile de audit ale acestora, rezumatele anuale și declarațiile autorităților de management. Comisia efectuează verificări ale acestor documente.

De asemenea, Comisia auditează unele autorități naționale selectate în urma unor analize de risc. Aceste audituri au obiective diferite și pot fi de conformitate, de stabilire a faptelor, tematice, de sistem sau de fiabilitate a indicatorilor privind performanța. Ele pot implica reefectuarea controalelor desfășurate de autoritățile de audit ale statelor membre. Astfel de audituri conduc în principal la corecții financiare în urma cărora, de obicei, consecința este că autoritățile naționale reutilizează sumele pentru programele lor. Statele membre au responsabilitatea de a lua măsuri corective la nivelul beneficiarilor pentru orice cheltuieli neconforme care au fost detectate.

Politicile interne și politicile externe

De obicei, Comisia angajează societăți private de audit pentru a verifica eligibilitatea cheltuielilor raportate de organizațiile de punere în aplicare în legătură cu contractele sau cu acordurile de proiect pe care Comisia le gestionează direct sau indirect. Aceste verificări pot fi efectuate în cadrul planurilor anuale de audit, pe proiecte selectate în urma unei analize de risc, sau ca parte a măsurării ratei de eroare reziduală pentru proiecte selectate aleatoriu. Unele contracte sau acorduri pot impune organizațiilor de punere în aplicare să angajeze societăți private de audit pentru a audita conturile financiare pe care le prezintă Comisiei.

Direcțiile generale din domeniul cercetării au înființat un Serviciu comun de audit (CAS) pentru a efectua audituri cu ajutorul personalului propriu sau pentru a angaja societăți private de audit pe baza unui contract-cadru. În cazul în care auditurile sunt efectuate de societăți private, acestea sunt monitorizate îndeaproape de un reprezentant al CAS. Înainte ca auditorii angajați să emită rapoartele finale de audit, aceștia și CAS discută constatările cu entitățile auditate în cursul unei proceduri contradictorii. CAS înregistrează impactul total al cheltuielilor neconforme în baza de date AUDEX utilizată pentru gestionarea auditurilor, care transferă automat datele către SyGMA (sistemul de gestionare a granturilor), astfel încât ordonatorii de credite să poată efectua o nouă procedură contradictorie scurtă, transmițând rapoartele de audit organizațiilor de punere în aplicare înainte de a lua măsuri corective cu privire la cheltuielile neconforme care au fost raportate.

Direcțiile generale cu atribuții în domeniul acțiunilor externe au instituit și ele un acord-cadru pentru contractarea unor societăți private de audit. Managerii sarcinilor de audit colaborează cu ordonatorii de credite pentru a angaja auditorii și pentru a coordona activitatea acestora din urmă, aprobând proiectele de rapoarte de audit înainte ca acestea să fie prezentate în versiune finală. Ordonatorii de credite transmit apoi rapoartele finale de audit organizațiilor de punere în aplicare, care pot să formuleze observații cu privire la eventualele cheltuieli neconforme detectate și să furnizeze documente justificative suplimentare. La sfârșitul acestei proceduri contradictorii, ordonatorii de credite decid cu privire la măsurile corective care trebuie luate pentru cheltuielile neconforme pe care le-au confirmat.

În domeniul acțiunilor externe, Comisia gestionează în mod indirect unele cheltuieli cu partenerii de implementare, cum ar fi organizații internaționale și organisme de drept public care beneficiază de garanții financiare din partea statelor membre. Comisia se bazează pe faptul că sistemele de gestiune ale acestora vor detecta și recupera eventualele cheltuieli neconforme efectuate de beneficiari. Comisia a stabilit o metodologie de evaluare bazată pe piloni⁴¹ pentru a se asigura că partenerii săi de implementare asigură un nivel echivalent de protecție a intereselor financiare ale UE ca cel asigurat de Comisie în cazul gestiunii directe.

⁴¹ Pilonul 1 referitor la controlul intern acoperă, de asemenea, prevenirea, detectarea și corectarea erorilor, a fraudelor și a neregulilor.

Comisia și Organizația Națiunilor Unite au convenit asupra unui acord-cadru financiar și administrativ (FAFA) ca bază pentru colaborare. Înțelegerea comună privind utilizarea termenilor de referință pentru verificările cheltuielilor limitează eșantioanele pe care verificatorii le pot selecta pentru a verifica eligibilitatea unei operațiuni gestionate de o agenție a ONU cu fonduri UE⁴². Eșantioanele nu pot depăși 40 de operațiuni din lista de operațiuni primare a unei agenții și 20 % din cheltuielile raportate. În cazul în care lista include operațiuni cu parteneri de implementare care necesită o eșantionare la nivel secundar, se pot selecta maximum 20 de itemi suplimentari pentru cel mult cinci dintre operațiunile incluse în eșantion. În fine, verificatorilor cheltuielilor nu li se permite să păstreze copii ale documentelor justificative pe care le-au verificat.

Ordonatorii de credite ai Comisiei corectează cheltuielile neconforme prin recuperări sau prin reducerea plăților ulterioare. Comisia tratează fondurile recuperate ca venituri alocate.

Ordonatorii de credite au responsabilitatea de a întocmi estimări ale creanțelor, de a constata creanțele care trebuie recuperate, de a le înregistra în ABAC și de a emite ordine de recuperare și note de debit. Înainte de finalizarea procesului de aprobare în ABAC, contabilul Comisiei examinează ordinele de recuperare pentru a se asigura că sunt îndeplinite toate cerințele necesare și că au fost luate măsurile care se impun pentru a asigura eficacitatea procedurii de recuperare.

În cazul în care un debitor nu a efectuat plata până la termenul prevăzut în nota de debit, ordinul de recuperare este atribuit echipei de recuperare a datoriilor (*dunning*) din cadrul DG BUDG. Dacă debitorul tot nu achită datoria după ce i s-a trimis o atenționare și o scrisoare de punere în întârziere și nu există nicio posibilitate de compensare sau de stingere printr-o garanție bancară, contabilul invită ordonatorul de credite să procedeze la recuperarea silită. În acest sens, ordonatorul de credite trimite Serviciului juridic al Comisiei o cerere însoțită de documente justificative. Datoria poate fi executată asupra activelor debitorului, fie prin adoptarea unei decizii a Comisiei (articolul 299 TFUE), fie prin intermediul unor proceduri judiciare.

⁴² Înțelegere comună privind utilizarea termenilor de referință pentru verificarea cheltuielilor pentru operațiunile executate de organizațiile ONU care se numără printre părțile semnatare ale Acordului UE-ONU-FAFA, martie 2020.

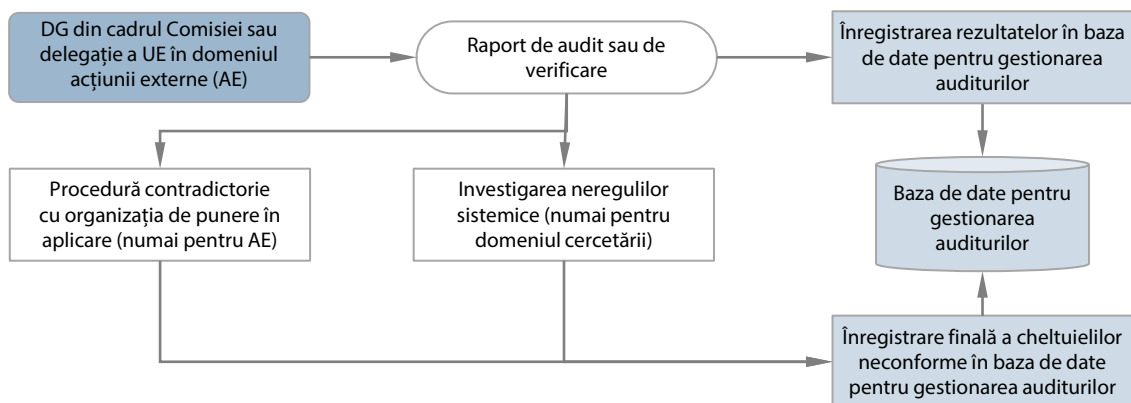
Ordonatorii de credite pot renunța la datorii în următoarele cazuri⁴³:

- (a) atunci când costurile previzibile ale recuperării ar depăși suma care trebuie recuperată, iar renunțarea nu ar dăuna imaginii UE;
- (b) atunci când creanța nu poate fi recuperată din cauza vechimii ei, a unei întârzieri în trimiterea notei de debit sau a insolvenței debitorului;
- (c) atunci când recuperarea nu este conformă cu principiul proporționalității.

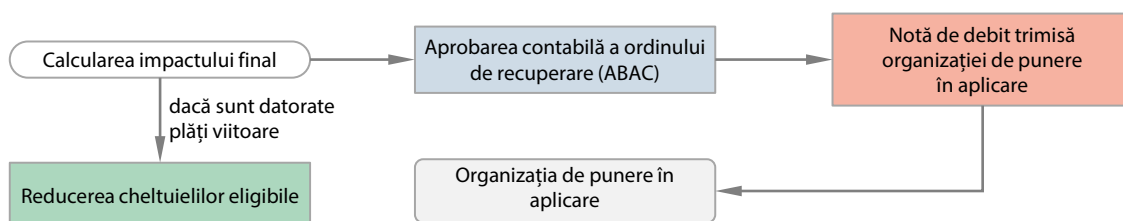
⁴³ Articolul 101 alineatul (2) din [Regulamentul financiar](#).

Anexa II – Sistemele utilizate de Comisia Europeană pentru a detecta cheltuielile neconforme și pentru a aplica măsuri corective în cadrul gestiunii directe și al gestiunii indirecte

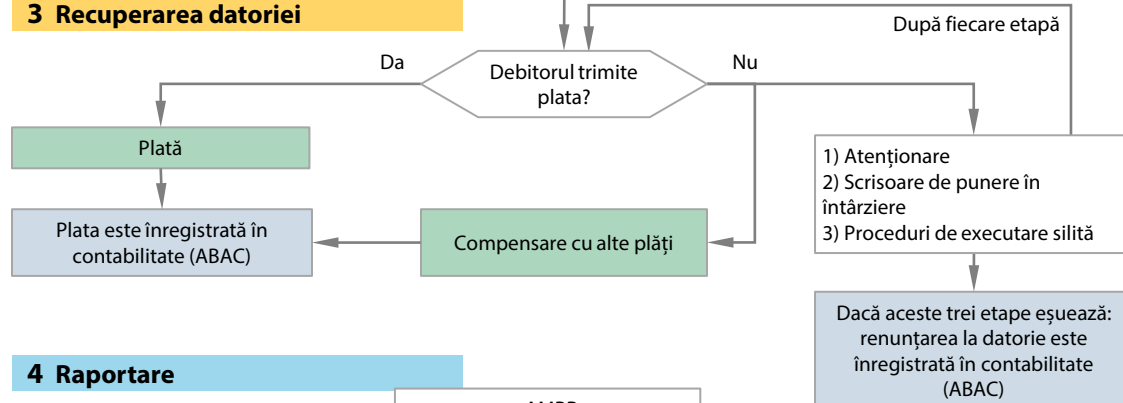
1 Determinarea cheltuielilor neconforme

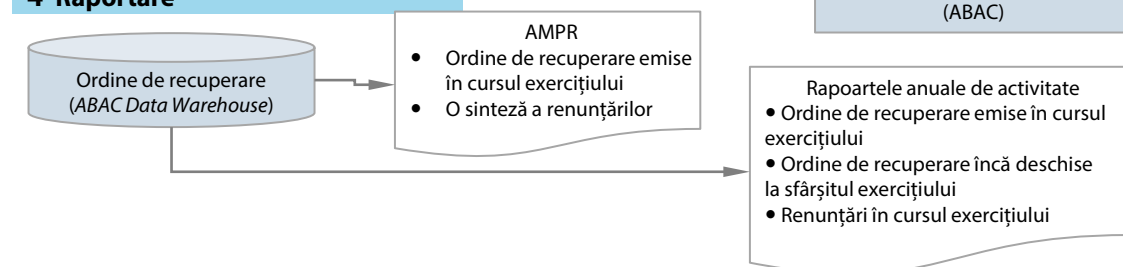
2 Corectarea cheltuielilor neconforme

3 Recuperarea datoriei

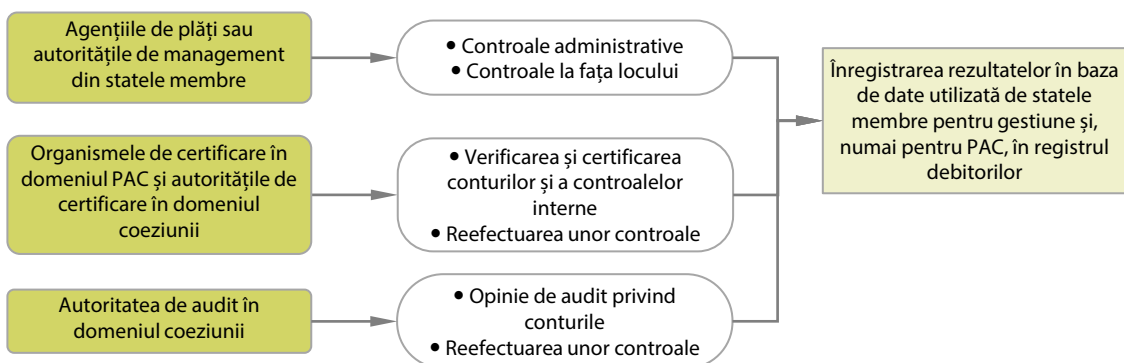
4 Raportare

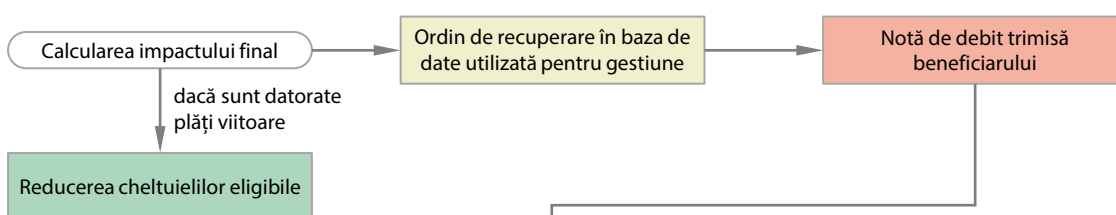
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa III – Sistemele utilizate de statele membre pentru a detecta cheltuielile neconforme și pentru a aplica măsuri corective în cadrul gestiunii partajate

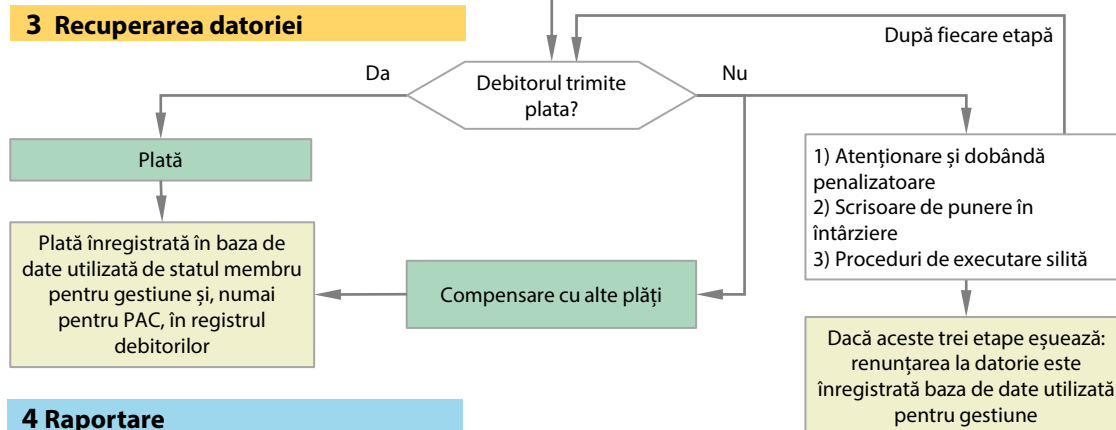
1 Detectarea cheltuielilor neconforme

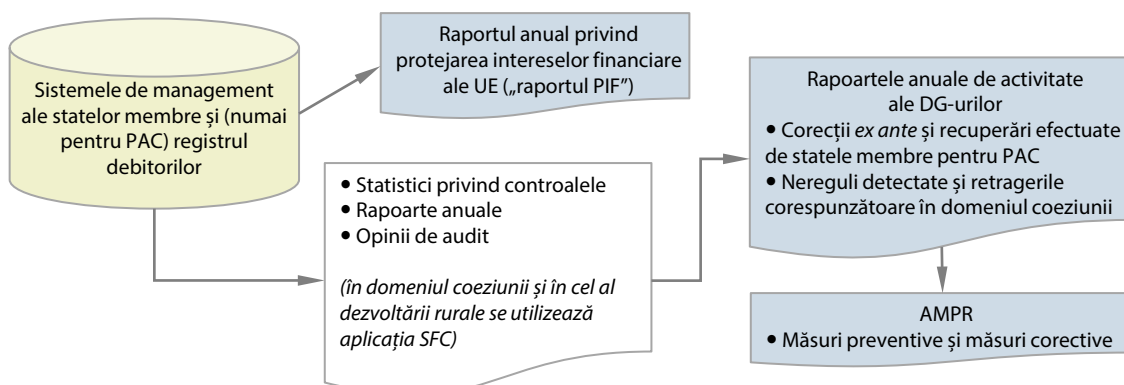
2 Corectarea cheltuielilor neconforme

3 Recuperarea datoriei

4 Raportare

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa IV – Ratele de recuperare a cheltuielilor neconforme pentru anumite direcții generale ale Comisiei

AGRI (numai FEGA)		Rata de recuperare până la sfârșitul anului								
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anul de emiteră a ordinului de recuperare	2014	14 %	28 %	32 %	33 %	34 %	38 %	39 %	39 %	47 %
	2015		45 %	61 %	64 %	67 %	72 %	73 %	77 %	81 %
	2016			39 %	38 %	41 %	45 %	46 %	47 %	48 %
	2017				21 %	32 %	35 %	36 %	38 %	40 %
	2018					50 %	60 %	66 %	69 %	70 %
	2019						26 %	35 %	38 %	43 %
	2020							37 %	49 %	54 %
	2021								27 %	56 %
	2022									39 %

RTD		Rata de recuperare până la sfârșitul anului								
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anul de emiteră a ordinului de recuperare	2014	54 %	88 %	91 %	92 %	93 %	93 %	93 %	93 %	93 %
	2015		65 %	87 %	93 %	93 %	93 %	93 %	93 %	94 %
	2016			71 %	96 %	97 %	97 %	97 %	98 %	98 %
	2017				50 %	78 %	80 %	80 %	80 %	80 %
	2018					79 %	96 %	96 %	96 %	96 %
	2019						70 %	91 %	93 %	96 %
	2020							77 %	81 %	82 %
	2021								49 %	51 %
	2022									79 %

CNECT		Rata de recuperare până la sfârșitul anului								
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anul de emiteră a ordinului de recuperare	2014	44 %	72 %	76 %	78 %	78 %	78 %	78 %	78 %	78 %
	2015		64 %	86 %	86 %	88 %	88 %	88 %	88 %	88 %
	2016			41 %	58 %	68 %	68 %	68 %	68 %	68 %
	2017				58 %	67 %	91 %	91 %	91 %	92 %
	2018					65 %	86 %	87 %	87 %	87 %
	2019						79 %	83 %	83 %	83 %
	2020							72 %	82 %	82 %
	2021								38 %	49 %
	2022									72 %

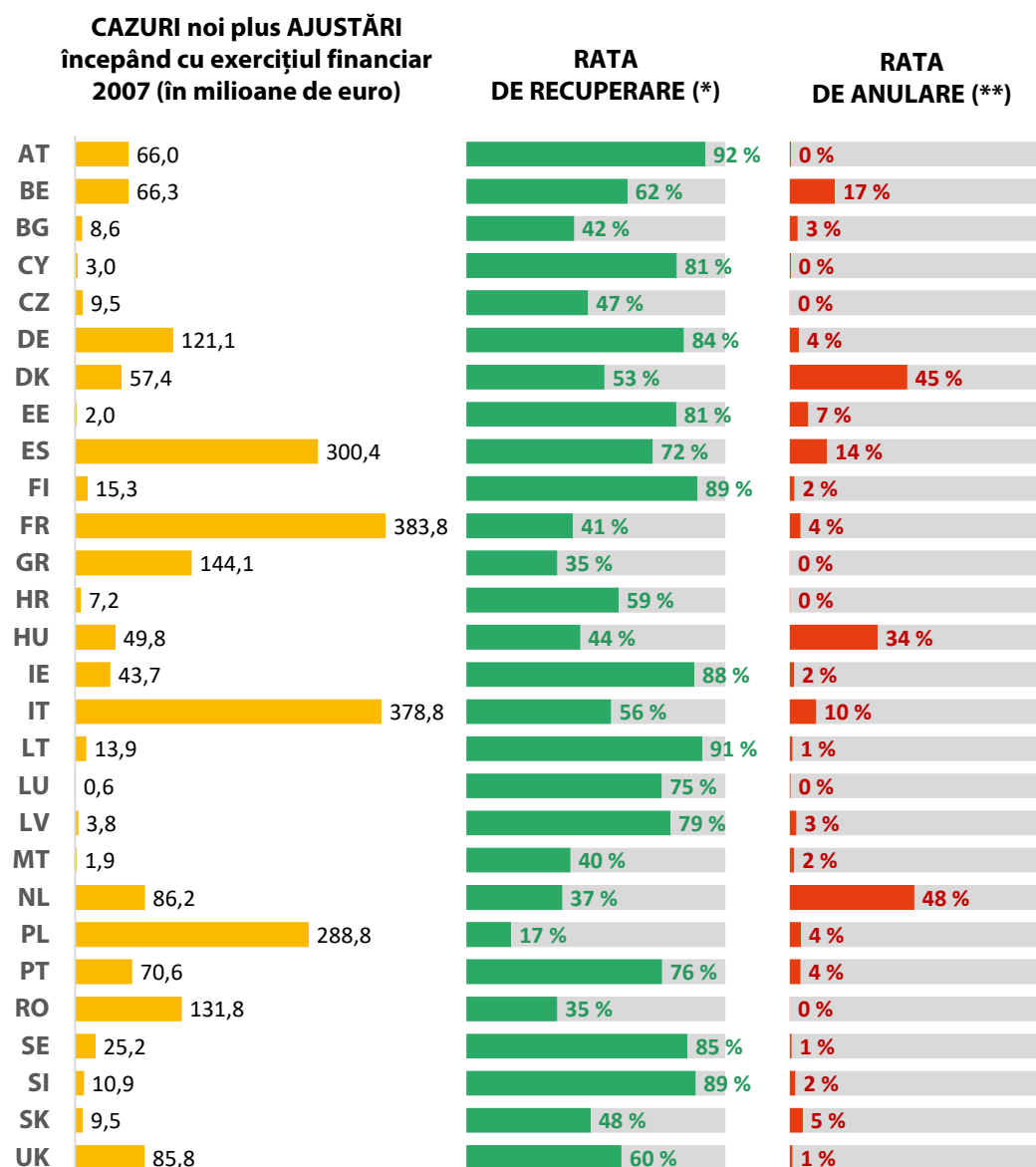
NEAR		Rata de recuperare până la sfârșitul anului								
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anul de emiteră a ordinului de recuperare	2014	52 %	79 %	96 %	96 %	96 %	96 %	96 %	97 %	97 %
	2015		65 %	74 %	75 %	78 %	78 %	78 %	78 %	78 %
	2016			70 %	84 %	84 %	85 %	85 %	85 %	87 %
	2017				78 %	83 %	84 %	84 %	84 %	84 %
	2018					68 %	75 %	75 %	75 %	75 %
	2019						61 %	68 %	74 %	74 %
	2020							39 %	61 %	66 %
	2021								82 %	96 %
	2022									59 %

INTPA		Rata de recuperare până la sfârșitul anului								
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anul de emiteră a ordinului de recuperare	2014	36 %	50 %	54 %	58 %	59 %	59 %	59 %	61 %	61 %
	2015		61 %	84 %	84 %	84 %	86 %	86 %	86 %	87 %
	2016			53 %	68 %	71 %	71 %	71 %	74 %	74 %
	2017				73 %	86 %	89 %	89 %	89 %	91 %
	2018					42 %	50 %	59 %	59 %	59 %
	2019						65 %	83 %	84 %	93 %
	2020							54 %	71 %	76 %
	2021								57 %	81 %
	2022									60 %

Notă: ratele de recuperare nu iau în considerare sumele compensate din plăți către beneficiar din același an de cerere pentru FEAGA sau pentru același proiect în cadrul gestiunii directe sau al gestiunii indirecte.

Sursa: tabelul 5.4-1 din anexa 7 pentru FEAGA de la p. 238 din *Annual activity report 2022 - Agriculture and Rural Development – Annexes* și Curtea de Conturi Europeană, pe baza ABAC.

Anexa V – Recuperările de la beneficiari aferente Fondului european de garantare agricolă pentru cazurile detectate începând din 2007

(*) RATA DE RECUPERARE = RECUPERĂRI / (CAZURI plus AJUSTĂRI)

(**) RATA DE ANULARE = ANULĂRI / (CAZURI plus AJUSTĂRI)

Sursa: tabelul 5.4-1 din anexa 7 pentru FEAGA de la p. 238-239 din *Annual activity report 2022 - Agriculture and Rural Development – Annexes*.

Acronime

AMPR: raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE
(*annual management and performance report*)

CAS: Serviciul comun de audit (*Common Audit Service*)

DAC: Direcția comună de audit pentru coeziune din cadrul DG EMPL și al DG REGIO

DG AGRI: Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală

DG BUDG: Direcția Generală Buget

DG CONNECT: Direcția Generală Rețele de Comunicare, Conținut și Tehnologie

DG EMPL: Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune

DG INTPA: Direcția Generală Parteneriate Internaționale

DG MARE: Direcția Generală Afaceri Maritime și Pescuit

DG NEAR: Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extinderea

DG REGIO: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

DG RTD: Direcția Generală Cercetare și Inovare

FAFA: Acordul-cadru financiar și administrativ (*Financial and Administrative Framework Agreement*)

IMS: Sistemul de gestionare a neregulilor (*Irregularity Management System*)

OLAF: Oficiul European de Luptă Antifraudă

PAC: politica agricolă comună

Glosar

ABAC: sistemul electronic utilizat de Comisie pentru gestionarea operațiunilor sale bugetare și contabile.

Acordul-cadru financiar și administrativ: acordul dintre Comisie și ONU privind cooperarea dintre aceste organizații în ceea ce privește obiectivele de dezvoltare ale mileniului.

Coeziune: politica UE prin care se urmărește reducerea decalajelor economice și sociale dintre regiuni și dintre statele membre, prin promovarea creării de locuri de muncă, a competitivității întreprinderilor, a creșterii economice, a dezvoltării durabile și a cooperării transfrontaliere și interregionale.

Gestiune directă: gestionarea unui fond sau a unui program al UE asigurată doar de către Comisie, spre deosebire de gestiunea partajată sau de gestiunea indirectă.

Gestiune indirectă: metodă de execuție a bugetului UE prin care Comisia încredințează sarcini de execuție altor entități (precum țări din afara UE și organizații internaționale).

Gestiune partajată: metodă de execuție a bugetului UE în cadrul căreia, spre deosebire de gestiunea directă, Comisia delegă sarcini de execuție statelor membre, păstrând însă responsabilitatea finală.

Procedură contradictorie: procedură în cadrul căreia auditorul și/sau Comisia discută rezultatele controalelor sale/lor împreună cu entitatea auditată, pentru a se asigura că acestea sunt bine fondate.

Raport anual de activitate: raport întocmit de fiecare direcție generală a Comisiei și de fiecare instituție sau organism al UE, în care se prezintă performanța respectivei entități sub aspectul îndeplinirii obiectivelor sale, precum și modul în care aceasta și-a utilizat resursele umane și financiare.

Raport anual privind gestionarea și performanța bugetului UE: raport pe care Comisia îl elaborează în fiecare an cu privire la modul în care a gestionat bugetul UE și la rezultatele pe care le-a obținut, sintetizând informațiile din rapoartele anuale de activitate ale direcțiilor sale generale și ale agențiilor executive.

Sistemul de gestionare a neregulilor: aplicație utilizată de statele membre pentru a raporta către OLAF nereguli, inclusiv suspiciunile de fraudă.

Răspunsurile Comisiei

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/sr-2024-07>

Calendar

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/sr-2024-07>

Echipa de audit

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii bugetare specifice. Curtea de Conturi Europeană selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, evoluțiile viitoare și interesul politic și public.

Acest audit al performanței a fost efectuat de Camera de audit V – Finanțarea și administrarea Uniunii, condusă de domnul Jan Gregor, membru al Curții de Conturi Europene. Auditul a fost condus de domnul Jorg Kristijan Petrovič, membru al Curții de Conturi Europene, sprijinit de Martin Puc, șef de cabinet, și de Mirko Iaconisi, atașat în cadrul cabinetului; Judit Oroszki, manager principal; Anthony Balbi, coordonator; Bruno Scheckenbach și Ilias Nikolakopoulou, auditori. Jesús Nieto Muñoz, grafician; Valérie Tempez a asigurat asistență de secretariat.

De la stânga la dreapta: Mirko Iaconisi, Judit Oroszki, Jorg Kristijan Petrovič, Anthony Balbi, Martin Puc.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2024

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europene nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europene nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu, în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Figurile 4, 6 și 7 – pictograme: aceste figuri au fost concepute folosind resurse de pe site-ul [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europene nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

HTML	ISBN 978-92-849-2027-3	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/199	QJ-AB-24-007-RO-Q
PDF	ISBN 978-92-849-2065-5	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/711863	QJ-AB-24-007-RO-N

Curtea a evaluat dacă sistemele utilizate de Comisie pentru gestionarea și recuperarea cheltuielilor neconforme efectuate de beneficiarii fondurilor UE reușeau să protejeze bugetul UE și să descurajeze viitoare activități neconforme cu reglementările. În cadrul gestiunii directe și al celei indirecte, Comisia asigură înregistrarea exactă și promptă a cheltuielilor neconforme, dar recuperarea lor durează prea mult. În ceea ce privește gestiunea partajată, metodă în cazul căreia responsabilitatea principală pentru înregistrarea și recuperarea cheltuielilor neconforme revine statelor membre, ratele de recuperare sunt în general scăzute, dar există diferențe considerabile între statele membre.

Curtea recomandă să se examineze neregulile sistemice și să se îmbunătățească planificarea auditurilor în domeniul acțiunilor externe. Cu referire la domeniul agriculturii, Comisia ar trebui să evalueze necesitatea unor stimulente care să încurajeze statele membre să îmbunătățească ratele de recuperare. În fine, Comisia ar trebui să pună la dispoziție informații complete cu privire la cheltuielile neconforme constatate și la corecțiile aferente.

Raport special al Curții de Conturi Europene prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors